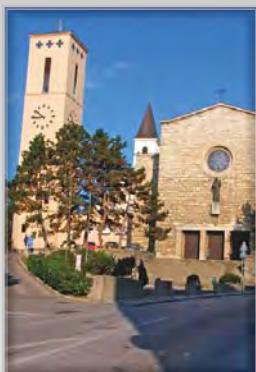
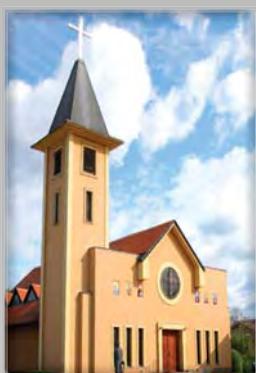

fraternitos

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Br. 2/2014

kazalo

Uvodne misli

NAŠ IZBOR: POSTATI ATRAKTIVNI!	3

Provincijski kapitul

REDOVITI PROVINCIALSKI KAPITUL HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA	5

Iz Provincije

SLUŽBENI POPIS IMENOVANJA TE RAZMJEŠTAJ BRAĆE PO SAMOSTANIMA	8
POZIV NA SUDJELOVANJE U STVARANJU VIZIJE NAŠE PROVINCije	9

Rad Definitorija

PRVA SJEDNICA DEFINITORIJA.	14
DRUGA SJEDNICA DEFINITORIJA	14
TREĆA SJEDNICA DEFINITORIJA	15
ČETVRTA SJEDNICA DEFINITORIJA	15
PETA SJEDNICA DEFINITORIJA.	16

Iz našeg Reda

XIV. REDOVITI PROVINCIALSKI KAPITUL SLOVENSKE MINORITSKE PROVINCije SV. JOŽEFA	17

PROLJETNI SUSRET PROVINCIJALA

CEC-A U KRAKOWU.	17

SUSRET/SREĆANJE BRAĆE HRVATSKE

I SLOVENSKE PROVINCije	18

SUSRET BOGOSLOVA FRANJEVACA

KONVENTUALACA SREDNJE EUROPE	18

ODRŽAN PRVI ZNANSTVENI SKUP

»FRANJEVACKI VELIKANI«	19

O ROGERU BACONU	19

FRA ĐURO HONTIĆ - NOVI DOKTOR TEOLOGIJE	20

Iz Generalne kurije

OKRUŽNO PISMO GENERALNOG MINISTRA O REVIZIJI USTANOVA	21

PROJEKT REVIZIJE USTANOVA ŠESTOGODIŠTE 2013.-2019.	24

TAXATIO PRO CURIA GENERALI	26

Predavanja

PASTORALNE SMJERNICE U NAUČAVANJU PAPE FRANJE	27

Info

INFORMACIJE I NAJAVE	32

Napisano - objavljenlo	32

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 2/2014

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uradio:
Nikola Šantek

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodne misli

NAŠ IZBOR: POSTATI ATRAKTIVNI!

»Crkva mora biti atraktivna. Probudite svijet. Budite svjedoci drugačijeg načina postupanja, dje-lovanja, življenja« – riječi su pape Franje upućene redovničkim poglavarima 29. studenoga 2013. godine u Vatikanu. »Moguće je živjeti drugačije u ovome svijetu. Govorimo o eshatološkom pogledu, o vrijednostima Kraljevstva Božjega utjelovljennima ovdje, na ovoj zemlji. Riječ je o napuštanju svega da bi se slijedilo Gospodina. Ne želim reći ‘radikalno’. Evanđeoski radikalizam nije osobitost redovnika. Evanđeoski radikalizam je zahtjev upućen svim kršćanima. Na redovnicima je da slijede Gospodina na poseban način, proročki. Ja od vas očekujem to svjedočanstvo.«

Draga braćo! Iz Papinih riječi upućenih nama redovnicima razvidno je njegovo očekivanje da se probudimo i postanemo alternativa stilu života su-vremenoga svijeta. Da budemo vidljivi i opipljivi dokaz kako je moguće živjeti drugačije u ovome svijetu. Da budemo zajednica u kojoj su utjelovljene vrijednosti Kraljevstva Božjega. Da postanemo atraktivna zajednica. Apostrofirati želim upravo pridjev atraktivna. Atraktivna djevojka, da se poslužim jednom ilustracijom, jest ona djevojka koja drži do svoga izgleda, umjereno jede (živi asketski), uređuje frizuru, nokte, bira odijelo koje nosi... Uspješna firma investira u svoje zaposlenike, njihovo stručno osposobljavanje, trajnu formaciju... To je smjer u kojem treba ići i naša Provincija ako želimo biti atraktivni. Mladić će se prije zaljubiti u lijepu djevojku, nego dobru. Nije dovoljno da naš život bude samo dobar, mora biti i lijep, atraktivan. Zato nam je potrebna obnovljena svijest da je sav naš život pitanje izbora. Na Božji poticaj sami smo odabrali postati redovnici, nešto nam je u tom pozivu bilo atraktivno. Čitav naš život pregršt je izbora. O izborima ovisi naša vremenita i vječna sreća. Uvijek iznova pozvani smo opredjeljivati se za ono na što smo se zavjetovali. Naši zavjeti nisu sami sebi svrhom nego sredstvom

da se suočiličimo Kristu Spasitelju, da postanemo »alter Christus«. Biti učenik Isusov znači za sebe birati posljednje mjesto u ovome svijetu. Znači pri raspolijeli provincijskih službi ne inzistirati na određenom mjestu ili službi. »Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge« (Mt 20, 28). Ako želimo biti izazov hedonističkom svijetu, postati atraktivna zajednica, bratstvo u koje će svatko poželjeti ući, preduvjet je da poradimo na vlastitom imageu, da se ponajprije odlučimo prati noge jedni drugima. »Ako dakle ja – Gospodin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih.« (Iv 13, 14-15). Ove Isusove riječi ne trpe komentar. One zahtijevaju svjesno opredjeljenje za služenje. Da se međusobno pretječemo u ljubavi. To neka bude i naša strategija promicanja zvanja. Sve ostalo je utopija i pusta tlapnja. Predati se lamentiranju i međusobnom optuživanju da smo zapostavljeni, marginalizirani, neshvaćeni, neljubljeni, hraniti svoj ego igranjem uloge žrtve, po razna je potvrda da nas boravak u samostanu nije oslobođio okova logike i mentaliteta ovoga svijeta. Ljudski je da nam se pod nesnošljivim bremenom križa otme kakva nesmotrena riječ, možda i da posrnemo, ali posustati u nošenju križa ne smijemo. Za to nam je potrebna snaga odozgor, ne mudrost ljudska, pa Vas draga braćo, iznova pozivam da se odlučite u svoj dnevni raspored uvrstiti i nekoliko minuta adoracije za prosperitet naše Provincije. Za snagu naše slabe braće. Ako molitva bude zalijevala naša djela, urod sigurno neće izostati. Proročko svjedočanstvo, na koje nas poziva Papa, proizlazi iz bliskosti s Gospodinom, iz drugovanja s Njegovom riječju. »Prorok osjeća kako mu u srcu gori strast za Božju svetost i, prihvativši u dijalogu molitve njegovu riječ, proglašava je životom, govorom i postupcima, pretvarajući se u Božjeg glasnogovornika protiv zla i grijeha. Proročko svjedo-

čanstvo traži trajno i strastveno istraživanje Božje volje, velikodušno i neophodno crkveno zajedništvo, vježbu duhovnog rasuđivanja, ljubav za istinu» (VC, br. 84). Poziv na proročko svjedočanstvo, da probudimo svijet, podrazumijeva da najprije u svojim srcima ražarimo strast za Božju svetost. To je poziv na prijateljevanje s Božjom riječju koja će nas goniti na novu evangelizaciju, da izademo iz stereotipnih obrazaca servisiranja naših vjernika i da se izložimo propuhu ovoga svijeta bez straha da će on u prazno otpuhati riječ koju sijemo. Nikada ne smetnimo s uma da radimo na njivi Božjoj, da se bavimo Božjim poslom, zbog čijega se uspjeha nemamo pravo tašto hvaliti, ili neuspjeha obeshrabići, nego je važno da mi učinimo sve što je u našoj moći a potom kažemo »sluge smo beskorisne! Učinili smo što smo bili dužni učiniti!« (Lk 17, 10). Ovo je jedini primjereni stav koji bi, po mjerilima najvećeg evangelizatora naroda sv. Pavla, trebao krasiti i sve naše premještaje: »sto je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem, k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu. Koji smo god zreli, ovako mislimo!« (Fil 3, 13-15).

Draga braćo! Na početku ovoga moga prvog obraćanja Vama u svojstvu provincialnog ministra želim ponoviti onu istu riječ koju je moj predšasnik fra Ljudevit Maračić izrekao u uvodnom slovu prošlog Fraternitasa, a na kraju svojeg mandata: Hvala! Najprije hvala dobrome Bogu

koji nas je pozvao – kako lijepo kaže Druga euharistijska molitva – da pred njim stojimo i njemu služimo. Te sam riječi stavio i kao moto na svoju mladomisničku sličicu. U njima je sadržano sve. Milošću njegovom jesmo što jesmo, a svojim grijesima nismo ono za što nas je On predodredio. Hvala, nadalje, prethodnom Definitoriju na čelu s fra Ljudevitom, donedavnim provincialnim ministrom, koji je našu Provinciju usmjeravao kroz četiri minule godine. Najviše su me impresionirale njegova blagost, strpljivost i razboritost. Nadam se da sam nešto od rečenoga i sam baštinio za dobro povjerene mi službe. Želim reći hvala i svima Vama, draga braćo, koji ste mi povjerili ovu službu, i na Vašoj raspoloživosti i potpori da razbudišmo našu Provinciju i ne priječimo Bogu da ju kroz nas učini atraktivnom. Prioritet nam je živjeti kao braća. Zato svu braću gvardijane zaklinjem da ne zanemaruju samostanskih kapitula, da bdiju nad duhovnim životom braće u ljubavi, potiču i sami prednjače u obdržavanju redovničke stege i klauzure po samostanima, obavljanju godišnjih duhovnih vježbi, mjesecnih duhovnih obnova, i da se klone spajanja finansijskih poslova sa svojom službom. Potaknimo »revoluciju nježnosti« na koju nas poziva papa Franjo – najprije u našim bratstvima! Ljubav je tajna atraktivnosti. Probudimo se. Strast za Božju svetost neka nam ne da mira! Neka naša samostanska bratstva budu atraktivna alternativa suvremenom svijetu! Mi to možemo – s Božjom pomoću! Uspješnom obavljanju službi gvardijana, nadam se, pridonijeti će i skori formativni tečaj za gvardijane o čijem terminu održavanja će svi gvardijani biti pravovremeno obaviješteni.

Primopredaja službi gvardijana i ostalih provincialnih službi završena je u svim samostanima naše Provincije i mjesna bratstva već su formirana. Zahvaljujem na srdačnom bratskom prijemu i susretljivosti na koju sam naišao prilikom primopredaja. Preostaje mi još svoj braći zaželjeti zagovor sv. Franje i međusobno strpljenje u prilagođavanju jednih na druge. Promjene začinimo ljetnim odmorom tijela i duše kako bismo već koncem kolovoza bili orni za programiranje naredne akademске godine, kako na samostanskoj, tako i na provincialskoj razini. Mir vam i dobro!

*fra JOSIP BLAŽEVIC,
provincialni ministara*

provincijski kapitul

REDOVITI PROVINCIJSKI KAPITUL HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Redoviti provincijski kapitul Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca održan je u dva dijela: od 9. do 13. ožujka 2014. i od 25. do 28. svibnja 2014. u Zagrebu. Iz pera fra Vladimira Vidovića, pomoćnika tajnika kapitula donosimo sažetak sa svih sjednica.

PRVI DIO KAPITULA

(Zagreb, od 9. do 13. ožujka 2014.)

U nedjelju, 9. ožujka 2014. godine u 21.00 sati, započeo je Redoviti provincijski kapitul kojemu je predsjedao fra Marco Tasca, generalni ministar Reda. Nakon zaziva Duha Svetoga i provjere prisutnosti braće kapitularaca, kapitul je jednoglasno izabrao predloženog tajnika kapitula fra Nikolu Šanteka.

Iz zdravstvenih razloga prvom dijelu provincijskog kapitula nije naznačio fra Nikola Jureta, a početku rada kapitula, također iz zdravstvenih razloga, nije naznačio i fra Ivan Bradarić koji se radu pridružio naknadno. Na prvoj sjednici Kapitula, kako je i predviđeno Pravilnikom, izabrana su radna tijela. U Predsjedničko vijeće izabrani su fra Nikola Roščić, fra Tomislav Glavnik i fra Žarko Relota. U Komisiju za razna pitanja izabrani su fra Martin Jaković, fra Jeronim Vujić i fra Ivan Karlić, a u Komisiju za pregledavanje računa izabrani su fra Ilija Miškić, fra Vitomir Glavaš i fra Damjan Glavaš.

Na Redovitom provincijskom kapitulu osim braće kapitularaca sudjelovali su fra Zlatko Vlahek kao službeni prevoditelj i fra Vladimir Vidović, pomoćnik tajnika Kapitula.

Druga sjednica provincijskog kapitula započela je u ponедjeljak, 10. ožujka 2014. u 9.00 sati, duhovnim uvodom. Predavanje našega pokojnog subrata fra Špire Marasovića: »Uloga poglavara u redovničkoj zajednici« pročitao je fra Zlatko Vlahek. Nakon duhovnog uvoda uslijedilo je izvješće provincijalnog ministra fra Ljudevita Maračića o proteklom četverogodištu te provjera života i djelatnosti Provincije u proteklom četverogodišnjem razdoblju.

Nakon pročitanog izvješća provincijalnog ministra fra Ljudevita Maračića o proteklom četverogodištu, uslijedilo je izvješće fra Ivana Radeljaka, provincijskog ekonoma, izvješće o postulaturi koje je pripremio fra Zdravko Tuba, magister postulatura, izvješće o klerikatu koje je pripremio fra Josip Blažević, magister bogoslova te izvješće Centra za zvanja i promicatelja duhovnih zvanja u našoj Provinciji koje je pripremio fra Željko Klarić. Na kraju čitanja svakog pojedinog izvješća uslijedila je kratka rasprava u kojoj su braća iznosila svoja zapažanja i primjedbe, kako je i predviđeno Pravilnikom, te su se tražila eventualna pojašnjenja o iznesenim tvrdnjama što ih sadrže izvješća.

U ponedjeljak je nakon radnog dijela uslijedilo euharistijsko slavlje u crkvi sv. Antuna u 19.00 sati koje je predslavio fra Ljudevit Maračić, provincijalni ministar, u koncelebraciji s braćom kapitularcima. U svojoj homiliji, provincijalni ministar govorio je o franjevačkom poimanju kapitula i o onima kojima se na kapitulu dodjeljuju službe te o dužnosti odgovornosti i služenja. Tom prigodom rekao je kako se zna dogoditi nečkanje u prihvatanju. Stoga je provincijalni ministar svoj braći u duhu evandeoske poruke rekao da nikada ne zaborave da su suradnici Božji i služitelji braće, pri

tome parafrazirajući riječi sv. Pavla: »Ne živim ja, ne djelujem ja, ne upravljam ja, nego Krist je koji živi, koji djeluje i koji upravlja preko mene«.

U utorak, 11. ožujka u 9.00 sati nastavljen je rad provincijskog kapitula. Odmah na početku rada postavilo se vrlo praktično metodološko pitanje: tko će sastaviti sažetak izvještaja, kako bi braća u plenarnom zasjedanju kapitula, imala pred sobom sažeti prikaz svih izvještaja koja se čitaju, analiziraju i vrednuju na kapitulu, odnosno tko će prikupiti sve eventualne primjedbe i prijedloge, kojih nije manjkalo, a koji su izneseni u kratkim raspravama nakon čitanja izvješća. Braća kapitularci su se većinom glasova odlučili za osnivanje »ad hoc« komisije u koju su izabrani fra Žarko Relota, fra Tomislav Glavnik i fra Ivan Karlić, a kojima će se pridružiti fra Nikola Šantek, tajnik kapitula koji će sastaviti izvješće za kapitol.

Potom su braća kapitularci odlučili da se izvješća više ne čitaju, nego da se odmah prijeđe na raspravu i razjašnjenja eventualnih nejasnoća kao i mogućih pitanja i iznošenje prijedloga. Nakon toga su analizirana, vrednovana i raspravljena izvješća promotora za duhovna zvanja, Komisije za izobrazbu braće, Komisije za ekonomiju i gradnju, Centra Vojske Bezgrešne, izvješće o OFS-u i Framite izvješće o Domu sv. Antuna.

U poslijepodnevnom dijelu analizirana, vrednovana i raspravljena su izvješća o izdavačkoj djelatnosti Veritasa i Centra za medureligijski dijalog Hrvatski areopag. Nakon ovih izvješća uslijedila je pauza kako bi Komisija »ad hoc« mogla pripremiti završni dokument provjere – vrednovanja proteklog razdoblja.

Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Antuna u 19.00 sati predslavio je generalni asistent Reda fra Mljenko Hontić, a propovijedao je generalni ministar Reda fra Marco Tasca. U svojoj homiliji generalni ministar je istaknuo da prije nego što počinjemo moliti trebamo razmisliti jesmo li spremni prihvati promjenu i svoj način gledanja stvari. Često smo privrženi svome načinu razmišljanja i gledanja stvari te nas upravo zbog toga molitva ne mijenja. Nadalje, generalni ministar također je rekao da, ukoliko želimo poboljšati naše međuljudske odnose, bilo u obiteljima, bilo u našim redovničkim zajednicama, moramo svoj pogled usmjeriti prema Gospodinu te poboljšati najprije

svoj osobni odnos prema Bogu, pouzdavajući se u Njega. U suprotnome, ukoliko sami budemo nešto pokušavali, doživjet ćemo neuspjeh. Na kraju, generalni ministar je pozvao sve da, naslijedujući primjer svetoga Franje i svetoga Antuna, uvijek molimo Gospodina da znamo razabrati one bitne stvari koje su nam nužne i neophodne za naš život u Kristu.

Rad druge sjednice nastavio se u srijedu dopodne, predstavljanjem zaključaka Komisije »ad hoc« koja će sažeti prijedloge koji su izneseni prilikom analize, provjeravanja i vrednovanja različitih kapitularnih izvješća.

Nakon toga uslijedila je treća sjednica Provincijskog kapitula na kojoj se birao Provincijalni ministar. Redoviti provincijski kapitol Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevaca konventualaca, na svojoj trećoj sjednici, koja je započela u ponedjeljak, 12. ožujka u 15 sati molitvom Srednjeg časa i zazivom Duha Svetoga, izabrao je za provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića.

Na posljednjoj sjednici prvog dijela Redovitoga provincijskog kapitula, koja je održana 13. ožujka 2014. godine, izabrana je nova uprava Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. U upravu su izabrani: fra Ferdinand Ćavar, fra Martin Jaković, fra Tomislav Glavnik, fra Nikola Šantek i fra Željko Klarić. Za provincijalnog vikara izabran je fra Martin Jaković, za tajnika Provincije izabran je fra Nikola Šantek, za provincijskog ekonoma fra Tomislav Glavnik, a provincijski egzaktor je fra Željko Klarić.

DRUGI DIO KAPITULA

(Zagreb, od 25. do 28. svibnja 2014.)

U nedjelju, 25. svibnja 2014. godine u 21 sat, započeo je s radom drugi dio Redovitoga provincijskog kapitula kojemu je predsjedao fra Josip Blažević, provincijalni ministar. Glavna zadaća drugog dijela provincijskog kapitula je donošenje Četverogodišnjeg plana i programa te izbor gvardijana, odgojitelja i predsjednika različitih provincijskih komisija. Nakon zaziva Duha Svetoga i provjere prisutnosti braće kapitularaca Provincijski kapitol jednoglasno je potvrdio predloženi dnevni red. Nakon uvodnih napomena provincijalnog mini-

stra o dinamici rada dogovoreno je da se radni dio kapitula nastavi sutra ujutro u 9.00 sati kojemu će prethoditi euharistijsko slavlje koje će predslaviti fra Josip Blažević, provincijalni ministar.

Zbog zdravstvenih poteškoća drugom dijelu Provincijskog kapitula neće nazočiti fra Nikola Roščić. Na Kapitulu je prisutan i generalni asistent Reda fra Miljenko Hontić.

U ponedjeljak 26. svibnja nastavljen je rad Provincijskog kapitula na kojem je izglasан Četverogodišnji plan provincije. Smjernice koje će Provincijska uprava i sva braća Provincije nastojati ostvariti u sljedećem četverogodištu sastavljene su na temelju izvješća raznih povjerenstava na prvom dijelu kapitula, završnog izvještaja komisije »ad hoc«, na temelju radnog predloška koji je pri-premila bivša provincijska uprava, a pri izradi su korišteni i opći dokumenti i smjernice Generalnoga kapitula održanoga 2013. godine. Već u vrijeme održavanja prvog dijela provincijskog kapitula, od strane Generalnog ministra i braće zastupnika postavljen je veliki izazov.

Četverogodišnji plan i program ima pet poglavlja u kojima su donesene smjernice i istaknuti prioriteti za djelovanje braće u narednom četverogodištu. Na prvom mjestu je molitveni i bratski život, zatim rad na promicanju duhovnih zvanja te početna i trajna formacija braće. Posebno poglavljje zauzima naš franjevački apostolat u kojem su posebno istaknute dvije dimenzije koje u bitnome određuju i naš franjevački konventualski identitet, a to je njegovanje antunovskog i kolbeovskog naslijedja (propovijedanje, karitatивno djelovanje, promicanje marijanske pobožnosti, Vojske Bezgrješne i apostolata pisane riječi). Posljednje poglavlje Četverogodišnjeg plana i program zauzimaju misije i nova evangelizacija. Tako se u narednom četverogodištu planira održati Izvanredni provincijski kapitol na temu: »Misije i nova evangelizacija«, te će se s Generalnom kurijom istražiti mogućnost otvaranja jedne misijske kuće, samostalno ili u suradnji s nekom drugom provincijom; osnovati Fond za potrebe formacije u najsiromašnijim područjima Reda i njegovati »duh Asiza« u našoj Provinciji kroz ekumenizam i međureligijski dijalog kao sredstvo misijske i evangelizacijske naravi u perspektivi institucionaliziranja spomenutog djelovanja, imajući u vidu da »evangelizacijsko

poslanje nužno podrazumijeva dijalog s drugim religijama (RM 55)«.

U utorak 27. svibnja na drugom dijelu Provincijskog kapitula izabrani su novi gvardijani i odgojitelji te predsjednici dviju Provincijskih komisija.

Za gvardijana samostana sv. Frane u Cresu izabran je fra Zdravko Tuba, za gvardijana samostana sv. Ivana Krstitelja u Puli izabran je fra Đuro Hontić, za gvardijana samostana sv. Frane u Puli izabran je fra Đuro Vuradin, za gvardijana samostana sv. Frane u Šibeniku izabran je fra Ivan Bradarić, za gvardijana samostana sv. Frane u Splitu izabran je fra Žarko Relota, za gvardijana samostana sv. Jere u Visu izabran je fra Damjan Glavaš, za gvardijana samostana Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovačkom Novom Selu izabran je fra Ivan Polato, za gvardijana samostana sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima izabran je fra Martin Dretvić, za gvardijana samostana sv. Antuna Padovanskoga u Sisku izabran je fra Roko Bedalov, za gvardijana samostana sv. Antuna Padovanskoga u Novom Marofu izabran je fra Vitomir Glavaš, za gvardijana samostana Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama izabran je fra Filip Musa i za gvardijana samostana Svetoga Duha u Zagrebu izabran je fra Tomislav Glavnik. Za magistra bogoslova u narednom četverogodištu izabran je fra Nikola Šantek, za magistra postulanata izabran je fra Tomislav Cvetko i za magistra sjemeništaraca izabran je fra Josip Petonjić. Za predsjednika Komisije za ekonomiju i gradnju u narednom četverogodištu izabran je fra Tomislav Glavnik, a za glavnog urednika »Veritasa« izabran je fra Josip Blažević.

Zadnjeg dana Redovitog provincijskog kapitula, 28. svibnja 2014. godine, u prijepodnevnim satima, završavajući kapitol braća kapitularci u točki razno raspravljali su o nekim provincijskim pitanjima koja bi se trebala usuglasiti do slijedećeg Izvanrednog kapitula u travnju 2014. (Fond za stariju i bolesnu braću, Vojska Bezgrešne...) Nakon završetka šeste sjednice, u samostanskoj kapelici Svetog Duha održana je sedma, posljednja sjednica kapitula. Fra Ljudevit Maračić ukratko je predstavio život fra Špire Marasovića, preminulog u posljednjem četverogodištu, zatim se molilo za njega i za svu pokojnu braću, na kraju je zapjevan himan »Tebe Boga hvalimo« te je blagoslovom provincijalnog ministra kapitol službeno završio.

iz provincije

SLUŽBENI POPIS IMENOVANJA TE RAZMJEŠTAJ BRAĆE PO SAMOSTANIMA

Provincijalni ministar: fra Josip BLAŽEVIĆ

Definitori: fra Ferdinand ĆAVAR
fra Martin JAKOVIĆ
fra Tomislav GLAVNIK
fra Nikola ŠANTEK
fra Željko KLARIĆ

Vikar Provincije: fra Martin JAKOVIĆ
Tajnik Provincije: fra Nikola ŠANTEK
Ekonom Provincije: fra Tomislav GLAVNIK
Egzaktor Provincije: fra Željko KLARIĆ

Gvardijani:

Cres, samostan sv. Frane: fra Zdravko TUBA

Gary, samostan sv. Josipa Radnika: odлука prepuštena provincijskom Definitoriju

Molve, samostan Uznesenja BDM: fra Filip MUSA

Novi Marof, samostan sv. Antuna: fra Vitomir GLAVAŠ

Pula, samostan sv. Franje: fra Đuro VURADIN

Pula, samostan sv. Ivana: fra Đuro HONTIĆ

Sisak, samostan sv. Antuna: fra Roko BEDALOV

Split, samostan sv. Frane: fra Žarko RELOTA

Šibenik, samostan sv. Frane: fra Ivan BRADARIĆ

Vinkovci, samostan BSM: fra Ivan POLETO

Vinkovci, samostan sv. Antuna: fra Martin DRETVIĆ

Vis, samostan sv. Jere: fra Damian GLAVAŠ

Zagreb, samostan Svetog Duha: fra Tomislav GLAVNIK

Magistri:

Zagreb, Malo sjemenište: fra Josip PETONJIĆ

Cres, Postulatura: fra Tomislav CVETKO

Zagreb, Klerikat: fra Nikola ŠANTEK

Provincijske komisije:

Komisija za ekonomiju i gradnju: fra Tomislav GLAVNIK

Uredničko vijeće »Veritasa«: fra Josip BLAŽEVIĆ

Provincijski upravitelj »Vojske Bezgrešne«:
odлука prepuštena provincijskom Definitoriju

Komisija za odgoj i izobrazbu braće: Po službi u nju spadaju Provincijalni ministar kao predsjednik, svi odgojitelji, i dva neovisna člana: fra Josip Blažević, predsjednik, fra Nikola Šantek, fra Tomislav Cvetko, fra Filip Musa i fra Ivan Bradarić

Provincijski povjerenik za skrb i kulturno blago
Provincije: fra Ivan Karlić

Provincijski povjerenik za karitativno djelovanje: Definitorij je prihvatio prijedlog Provincijalnog ministra da do kraja 2015. ostane status quo što znači da će fra Ivan Radeljak nastaviti voditi Karitas do određenog datuma.

Provincijski promicatelj za duhovna zvanja: fra Tomislav Cvetko

Provincijski povjerenik za međureligijski dijalog: fra Vladimir Vidović

Povjerenik za misije: fra Tomislav Cvetko

Duhovnik za studente u Domu sv. Antuna Padovanskog: fra Nikola Šantek

Samostanska bratstva:

Samostan sv. Frane, Cres: fra Zdravko Tuba, gvardijan, fra Ferdinand Ćavar, fra Tomislav Cvetko

Samostan Uznesenja BDM, Molve: fra Filip Musa,
gvardijan, fra Marko Vrdoljak, fra Matija An-
tun Mandić

Samostan sv. Antuna Padovanskog, Novi Marof:
fra Vitomir Glavaš, gvardijan, fra Ante Gašparić, fra Andjelko Sesar

Samostan sv. Franje, Pula: fra Đuro Vuradin, gvardijan, fra Bernardin Filinić, fra Nikica Batista

Samostan sv. Ivana Krstitelja, Pula: fra Đuro Honić, gvardijan, fra Jere Vujić, fra Željko Klarić

Samostan sv. Antuna Padovanskog, Sisak: fra
Roko Bedalov, gvardijan, fra Nikola Jureta, fra
Pero Kelaya

Samostan sv. Frane, Split: fra Žarko Relota, gvardijan, fra Teofil Majić, fra Nikola Roščić, fra Gracijan Gašperov, fra Žarko Mula, fra Krunoslav Kemić

Samostan sv. Frane, Šibenik: fra Ivan Bradarić, gvardijan, fra Augustin Kordić, fra Ivan Penava

Samostan sv. Antuna Padovanskog, Vinkovci: fra
Martin Dretvić, gvardijan, fra Alfons Janeš, fra
Mijo Jozanović

Samostan BSM, Vinkovci: fra Ivan Poleto, gvardijan, fra Ilija Miškić, fra Vladimir Vidović

Samostan sv. Jere, Vis: fra Damjan Glavaš, gvardijan, fra Stanko Mijić

Samostan Svetog Duha, Zagreb: fra Tomislav Glavnik, gvardijan, fra Zvonimir Zlodi, fra Alojzije Litrić, fra Ljudevit Maračić, fra Maksimilijan Herceg, fra Ambroz Knežić, fra Josip Priselac, fra Ivo Planinić, fra Petar Džida, fra Đuro Crlenjak, fra Ivan Radeljak, fra Ivan Karlić, fra Martin Jaković, fra Miroslav Štuban, fra Nikola Šantek, fra Michael Pavić

Njemačka: fra Paško MANDURIĆ, Würzburg
 fra Ivan Kovačević, Hanau
 fra Pero Šestak, Neumünster

Italija: fra Miljenko Hontić, Rim
fra Tomislav Mrkonjić, Rim
fra Nikola Rožanković, Padova
fra Igor Horvat, Vatikan

SAD i Kanada: fra Stjepan Lončar, Gary
fra Kristofor Ćorić, Lackawanna
fra Alojzije Mikić, Welland

POZIV NA SUDJELOVANJE U STVARANJU VIZIJE NAŠE PROVINCije

»Zajednica će biti takva kakvom je učine njezini članovi. Stoga je od temeljne važnosti poticati i motivirati sve da daju vlastiti doprinos tako da se svaki član zajednice osjeti dužnim dati vlastiti prilog ljubavi, stručnosti i domišljatosti. Svi ljudski darovi su i te kako vrijedni i objedinjuju se u zajednički projekt i zato ih se treba poštivati i poticati pojedince da ih stavlaju u službu zajednice.

Nije dovoljno zajedno dijeliti samo materijalna dobra. Još veće značenje ima zajedništvo osobnih dobara i sposobnosti, darova i talenata, shvaćanja i nadahnuća, a od toga je još važnije promicati i dijeliti duhovna dobra, slušati zajedno Riječ i dijeliti

istu vjeru: 'Sveza bratstva je to jača što je više u sredini i životnije ono što se stavlja u zajedništvo.'

(Kongregacija za ustanove posvećenog života i
družbe apostolskog života,
Služenje i posluh, 20c)

Poštovana i draga braćo u Kristu i sv. Franji!

U duhu gornjih riječi obraćam Vam se pozivom i molbom da se svi, bez iznimke, uključite u stvaranje vizije naše Provincije u narednih 12 godina (kroz tri sljedeća mandata).

Nekome bi se predloženo razdoblje planiranja moglo učiniti predalekim, ili možda i besmislenim, s obzirom na četverogodišnje trajanje mandata provincijala i njegove uprave, ali Vas molim da se zbog toga ne oglušite na moj apel. Mijenjaju se uprave i provincijali, ali novi članovi uprave koji sudjeluju u kreiranju budućnosti uvijek se izabiru između članova iste Provincije. Imajući pred sobom plan, kapitol će lakše moći valorizirati zajednički postavljene ciljeve i određene rokove, što će olakšati i budućoj upravi da nastavi zacrtanim putem, po potrebi korigirajući smjer i unapređujući sadržaj. Ne bojmo se sanjati ljepše sutra naše Provincije. Ako ne pokušamo nemoguće, teško ćemo postići i moguće.

Svi smo mi svoje živote posvetili Bogu unutar naše Provincije, volimo ju, i želimo joj dobro. Stoga smatram da je od presudne važnosti za našu budućnost da se zajedno preispitamo u kojem smjeru želimo nastaviti. Svijet se mijenja vrtoglav. I mi moramo iskoracići iz etabliranih obrazaca u zemlju novih izazova. Svijet od nas s pravom očekuje da mu ponudimo evanđeosku alternativu na aktuelan i atraktivn način u okviru našeg franjevačkog identiteta i karizme koju i sami trebamo uvijek iznova otkrivati kroz proces trajne formacije i produbljivanjem odnosa s Gospodinom. Ciljevi nam trebaju svima biti jasni. Kako bi do njih lakše došli, evo nekoliko pitanja na koja bi zajednički trebali odgovoriti:

- Koji su nam prioriteti?
- Kojem apostolatu želimo dati prednost?
- Koji stručni kadar braće želimo oformiti za budućnost?
- Koje građevinske zahvate izvršiti?
- Kakav profil pojedinih samostana želimo?
- Koje mjesto pridati promociji zvanja i misija?
- Kakav ćemo doprinos dati novoj evangelizaciji?
- Želimo li više poraditi na našoj prepoznatljivosti u Crkvi?
- Kakvo usmjerjenje očekujemo od provincijske uprave?
- Što nas sputava u realizaciji našega sna?
- Planiramo li i dalje pod svaku cijenu zadržati sve naše samostane i župe, ili se želimo

nečega odreći u korist podizanja kvalitete ostalih službi i apostolata i/ili preuzimanja novih (misije)?

Preraspodjelom osoblja moguće je u ovom mandatu popuniti sve samostanske i župske službe, a to je i uvjet da ne moramo još ništa zatvarati. To od svih nas zahtjeva raspoloživost i dobru volju. Ipak, posljednji je trenutak da se preispitamo do kada ćemo samo popunjavati prazna mjesta i od kada ćemo razraditi strategiju ciljanog djelovanja. Smatram da je stiglo vrijeme da u tom pitanju nešto poduzmem.

Braću koja provincijalu i sebi žele olakšati komunikaciju pozivam da bez lažne skromnosti na papir stave nekoliko riječi o svome zdravstvenom stanju i stvarnim psiho-fizičkim mogućnostima s kojima provincijal u njihovom slučaju može računati, kako bi lakše ostvarili viziju naše Provincije za koju se nadam da će se roditi na temelju ovih poticaja i biti uvrštena u Četverogodišnji Plan i Program Provincije.

Ljubazno molim svu braću da se na ovoj viziji naše Provincije sami zaustave u promišljanju i molitvi a potom, unutar svojih samostana, samostanskih kapitula, ili afinitetnih skupina, izmijene iskustva i zajednički složenu viziju, uz popis imena svih sudionika u njezinom stvaranju, pošalju na e-mail adresu Tajništva [tajnikofmconv@gmail.com] najkasnije do Uskrsa, 20. travnja 2014., kako bismo pristigle materijale uspjeli objediniti i prirediti za drugi dio Provincijskog kapitula. Unaprijed svima zahvaljujem na raspoloživosti i suradnji.

*fra JOSIP BLAŽEVIC,
provincijalni ministar*

PRILOZI

PRILOG 1:

Popis fratara naše Provincije. Tamnom bojom i bijelim grojkama označena je dob fratarica iznad 70 godina, od kojih, smatram, provincijal više nema pravo zahtjevati (osim ako sami žele) preuzimanje poglavarskih i zahtjevnih službi, jer oni po svim ljudskim i božanskim zakonima imaju pravo na smireniji život i dostoju starost koju im Provin-

cija duguje. Njima treba pribrojiti i bolesnu braću koja također imaju pravo na posebnu medicinsku skrb i pažnju. Oni su u mogućnosti svojim iskuštvom, molitvom i trpljenjem pridonositi rađanju

i realizaciji vizije naše Provincije. Dakako, u granicama svojih mogućnosti, oni će dati doprinos unutar samostana u kojima žive kroz svoj istraživački, arhivski, pastoralni i drugi način rada.

[Prilog 1: STAROSNA DOB BRAĆE U NAREDNIH 12 GODINA]

MJESTO	ŽUPA/SAMOSTAN	SLUŽBE	DOB		
			2018.	2022.	2026.
CRES	Samostan sv. Frane	Fra Zdravko Tuba – gvardijan	53	57	61
		Fra Ferdinand Ćavar, vikar	77	81	85
		Nedostaje magistar postulanata?			
USA	Župa sv. Josipa (Gary)	Fra Stjepan Lončar, župnik	57	61	65
	Župa M. B. Bistričke (Lackawanna)	Fra Kristofor Čorić, župnik	75	79	83
	Župa sv. Antuna Pad. (Weland)	Fra Alojzije Mikić, župnik	72	76	80
MOLVE	Samostan i župa Uznesenja BDM	Fra Tomislav Glavnik, gvardijan i ž.	43	47	51
		Fra Filip Musa	66	70	74
		Nedostaje treći član			
MAĐAREVO	Župa sv. Vida	Fra Igor Horvat, župnik	41	45	49
NOVI MAROF	Samostan i župa sv. Antun Pad.	Fra Martin Dretvić, gvardijan i ž.	68	72	76
		Fra Anto Gašparić, vikar i VB	86	90	94
		Fra Andelko Sesar	81	85	89
PULA	Samostan sv. Franje	Fra Đuro Vuradin, gvardijan	70	74	78
		Fra Nikica Batista, vikar	68	72	76
		Fra Bernardin Filinić	81	85	89
SISAK	Samostan i župa sv. Antuna Pad.	Fra Krunoslav Kemić, gvardijan	51	55	59
		Fra Nikola Rožanković, vikar	44	48	52
		Nedostaje treći član			
SPLIT	Samostan sv. Frane	Fra Nikola Jureta, gvardijan	52	56	60
		Fra Pero Kelava, vikar	53	57	61
		Fra Marija A. Mandić, vikar	35	39	41
ŠIBENIK	Župa sv. Stjepana	Fra Pero Džida, gvardijan	72	76	80
		Fra Fra Teofil Majić	80	84	88
		Fra Stanko Mijić	78	82	86
VINKOVCI	Samostan sv. Frane	Fra Žarko Relota, župnik	52	56	60
		Fra Žarko Mula, vikar	60	64	68
		Fra Roko Bedalov, vikar	38	42	46
ŽUPA SV. PETRA (VIDICI)	Župa sv. Petra (VIDICI)	Fra Nikola Roščić, vikar	78	82	86
		Fra Gracijan Gašperov	77	81	85
		Fra Vitomir Glavaš, župnik	46	50	54
VINKOVCI	Samostan i župa BSM	Fra Marko Vrdoljak, gvardijan	51	55	59
		Fra Alfons Janeš	85	89	93
		Fra Ivan Poleto, župnik	40	44	48
VINKOVCI	Samostan sv. Antuna Pad.	Fra Ivan Penava, župni vikar	36	40	44
		Fra Ilijan Miškić, gvardijan	65	69	73
		Fra Mijo Jozanović, vikar	66	70	74
VINKOVCI	Samostan sv. Antuna Pad.	Fra Jeronim Vujuć	73	77	81
		Fra Josip Petonjić	31	35	39

VIS	Samostan sv. Jere	Fra Damjan Glavaš, gvardijan	81	85	89
		Fra Ivo Planinić			
		Nedostaje treći član			
ZAGREB	Župa i samostan sv. Antuna Pad.	Fra Josip Blažević, prov. min.	49	53	57
		Fra Ljudevit Maračić	80	84	88
		Fra Martin Jaković, vikar prov. i župnik	54	58	62
		Fra Ivan Bradarić, mag. sjem. i Veritas	49	53	57
		Nedostaje magistar klerika			
		Fra Zvonimir Zlodi	95	99	103
		Fra Alojzije Litrić	81	85	89
		Fra Augustin Kordić	79	83	87
		Fra Ambroz Knežić	74	78	82
		Fra Josip Priselac	78	82	86
		Fra Đuro Crlenjak	74	78	82
		Fra Ivan Radeljak, ravnatelj	73	77	81
		Fra Ivan Karlić, prof.	56	60	64
		Fra Ivan Miškić	56	60	64
		Fra Miroslav Štuban, bol. kapelan	61	65	69
		Fra Maksimiljan Herceg	79	83	87
		Fra Mihael Pavić, župni vikar	36	40	44
ZAGREB	Župa sv. M. Kolbe (BIJENIK)	Fra Željko Klarić, župni vikar	32	36	40
VATIKAN		Fra Tomislav Cvetko, župnik	54	58	62
HANAU		Fra Đuro Hontić, isповједник	59	63	67
NEUMÜNSTER		Fra Ivan Kovačević	60	64	68
PADOVA		Fra Pero Šestak	61	65	69
RIM		Fra Nikola Šanek	39	43	47
		Fra Miljenko Hontić, gen. asist.	53	57	61
		Fra Tomislav Mrkonjić, arhivar	64	68	72
WÜRBURG		Fra Zlatko Vlahek, specijalizant	33	37	41
		Fra Paško Mandurić	70	74	78

PRILOG 2:

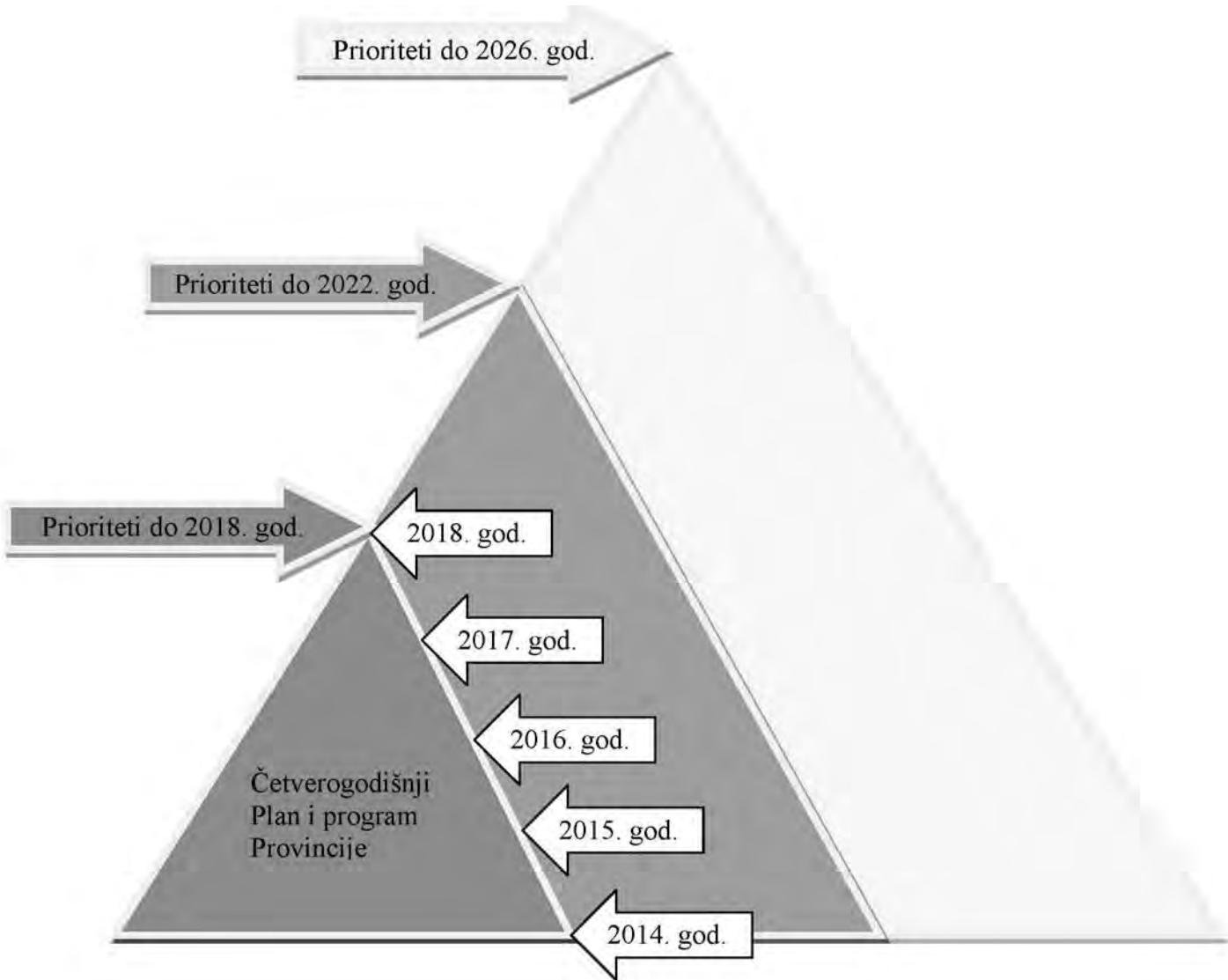
Nalazi se piramida vizije budućnosti naše provincije od 2014. do 2026. godine.

DESKI, najveći trokut označava razdoblje do 2026. godine, unutar kojega svatko treba upisati ciljeve koje bi Provincija trebala ostvariti u tom razdoblju.

SREDNJI trokut je prostor unutar kojega treba upisati ciljeve koje želimo da Provincija ostvari u iduća dva četverogodišta, do 2022. godine.

LIJEVI, najmanji trokut označava aktualno četverogodište, unutar kojega neka svatko po godinama (označene su strelicama s desne strane) upiše prioritete i vrijeme unutar kojega isti imaju biti ostvareni.

[Prilog 2. VIZIJA NAŠE PROVINCije KROZ NAREDNIH 12 GODINA]

rad definitorija

PRVA SJEDNICA DEFINITORIJA

Prva sjednica Definitorija izabranog na Redovitim provincijskim kapitulu u sastavu: o. Josip Blažević, provincialni ministar, o. Martin Jaković, definitor i vikar Provincije, o. Ferdinand Čavar, definitor, o. Tomislav Glavnik, definitor i ekonom Provincije, o. Nikola Šantek, definitor i tajnik Provincije o. Željko Klarić, egzaktor Provincije, započela je 13. ožujka 2014. godine u 18.15 sati. Sjednici su prisustvovali o. Marco Tasca, generalni ministar i o. Miljenko Hontić, generalni asistent.

Generalni ministar iznio je svoje mišljenje o situaciji u Provinciji te je u nekoliko točaka pojasnio što očekuje od definitora, odnosno po čemu će vrednovati njihov rad. Generalni ministar predao je riječ generalnom asistentu o. Miljenku Hontiću koji je dao prijedlog da se u drugom dijelu kapitula porazmisli o otvorenosti prema misijama »ad gentes«. U proteklom razdoblju na adresu generalne kurije došla su pisma braće iz naše Provincije o potrebi promišljanja problematike misija »ad gentes«.

O. Josip Blažević, provincialni ministar zahvalio je generalnom ministru i generalnom asistentu na svemu što čine za našu Provinciju te im je poželio sretan put.

O. Marco Tasca, generalni ministar zahvalio je još jednom svima, te je naglasio osobnu raspoloživost i raspoloživost generalnih asistenata u svim situacijama u kojima bi se mogla naći nova provincialna uprava. Na kraju je zaželio dobar rad svima i udijelio Definitoriju svoj blagoslov.

O. Provincial dogovorio je s definitorima da će druga sjednica Definitorija biti održana u subotu 15.ožujka 2014. godine s početkom u 10.30 sati u prostorijama Provincialata u Zagrebu. Prva sjednica Definitorija završila je u 18.45 sati.

DRUGA SJEDNICA DEFINITORIJA

Druga sjednica Definitorija održana je 15. ožujka 2014. godine u prostorijama Provincialata u Zagrebu s početkom u 10.30 sati. Pozdravivši okupljene, o. Provincial iznio je svoja zapažanja o početku djelovanja provincialne Uprave, zamilivši ih da odmah na početku postignu zajednički dogovor o dnevnoj molitvi koju će namijeniti za dobro Provincije. Provincialni ministar preuzeo je obvezu dnevne adoracije od 60 minuta dok je definitorima predložio, a oni su to i prihvatali, dnevnu adoraciju u trajanju od najmanje 15 minuta. Potičemo svu braću da nam se pridruže u našem molitvenom nastojanju kako bi osnaženi Božjim duhom Provinciju vodili pravim smjerom.

Provincialni ministar zatim je predstavio plan priprave drugog dijela provincialnog kapitula. Izrazio je želju da se u stvaranje vizije o naredne četiri godine provincialnog djelovanja uključe sva braća Provincije te je definitorima predložio mogućnosti ostvarenja istog.

Govorilo se zatim o primopredaji službi provincialnog tajnika i ekonoma. Odlučeno je da većini poslova vezanih za ove službe još neko vrijeme obavljaju tajnik i ekonom prošle uprave (fra Augustin Kordić – tajništvo i fra Ivan Radeljak – ekonomat).

Uskoro će provincialna Uprava napraviti novi prospekt za promociju duhovnih zvanja. Molimo braću da nam jave ako imaju kakvih prijedloga.

U točki razno provincialni ministar prezentiрао je kalendar zaduženja koja nas očekuju u narednom periodu.

TREĆA SJEDNICA DEFINITORIJA

Treću sjednicu Definitorija započeli smo molitvom Večernje, 28. travnja 2014. godine u samostanskoj kapeli u samostanu sv. Frane na otoku Cresu. Na sjednici su bili prisutni svi definitori. Nakon izmoljenog Časoslova, braća su se susrela u kapitularnoj dvorani. Fra Josip Blažević, provincijalni ministar uputio je pozdrav fra Zdravku Tubi, cresačkom gvardijanu i braći definitora. Creski gvardijan pozdravio je braću definitore te im je predstavio neke projekte.

Nakon predstavljenih projekata, braća su razgovarala o pripremama za nadolazeći drugi dio Provincijskog kapitula. Dogovoren je da će se prije početka drugog dijela Redovitog provincijskog kapitula sastati Predsjedničko vijeće koje će iznijeti stav o dva pisma pristigla na Kapitol. Utvrđio se dnevni red i raspored tema o kojima će raspravljati braća na Kapitolu. Prvi dan završio je večerom i bratskim druženjem.

Dругi dio treće sjednice Definitorija započeli smo narednog dana molitvom. Radu Definitorija ponovno se pridružio fra Zdravko Tuba, cresački gvardijan. On je izvijestio Definitorij o narednim ulaganjima i nastavku obnove zvonika crkve sv. Frane koja bi ove godine trebala biti završena.

Raspravljanje je zatim o temi i datumu Izvanrednog provincijskog kapitula. Braći kapitularcima predložiti će se da se Izvanredni provincijski kapitol s temom »Misije i nova evangelizacija« održi od 10 do 13. travnja 2016. u samostanu Svetog Duha u Zagrebu.

Prihvaćena je molba fra Vladimira Vidovića za primanje u svećenički red. Ređenje fra Vladimira biti će 31. svibnja 2014. u 17.00 sati u crkvi sv. Ane u Slakovcima, a mlada misa biti će 6. srpnja 2014. u 10.30 sati u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinjkovcima.

Prihvaćena je molba fra Ivana Bradarića za jednokratnu financijsku pomoć muziklu »Uskrslu«.

Tražila su se rješenja na trenutne probleme u svrhu boljeg pastoralnog djelovanja i bratskog suživota u našim zajednicama koja će biti predstavljena na narednom Redovitom kapitulu.

Treću sjednicu Definitorija završili smo molitvom i ručkom.

ČETVRTA SJEDNICA DEFINITORIJA

Četvrta sjednica Definitorija održana je u Zagrebu u prostorijama Provincijalata, 25. svibnja 2014. s početkom u 16.00 sati. Na sjednici su bili prisutni svi članovi Definitorija. Nakon kratke molitve Tajnik je pročitao zapisnik treće sjednice Definitorija koji je jednoglasno usvojen.

U prvoj točki razgovaralo se o pripremi Redovitog provincijskog kapitula. Provincijalni ministar dao je riječ fra Tomislavu Glavniku koji je izvijestio Definitorij o onome što je učinjeno u odnosu na cresački projekt »Admiratio mundi«. Dogovoren je da će se projekt predstaviti Kapitolu.

Provincijalni ministar zatim je govorio o tijeku drugog dijela Redovitoga provincijskog kapitula. Kapitol će započeti u nedjelju, 25. svibnja 2014 u 21.00 sat, molitvom i kratkim dogовором, u ponedjeljak, 26. svibnja uslijediti će rasprava o Četverogodišnjem provincijskom planu. Nakon izglasavanja ČPP-a uslijediti će glasovanje za gvardijane samostana i predsjednike Komisija. Na kraju bi se predstavili budući projekti i prioriteti za naredno četverogodište. Provincijalni ministar predstavio je prezentaciju prioriteta koju će izložiti na Provincijskom kapitolu

Razmatrali su se zatim pristigli dopisi i molbe:

- Pročitana je zahvala fra Ivana Bradarića za traženu pomoć oko projekta »Uskrslu«.
- Pročitana je i odobrena molba fra Ivana Miškića za eksklastraciju.
- Pročitana je i odobrena molba za Novicijat Petra Krašeka, rodom iz Ivanca, dosadašnjeg odgajanika u sjemeništu, a pročitan je i izveštaj odgojitelja fra Ivana Bradarića.

Na kraju sjednice raspravljanje je i dogovoren da će sljedeća sjednica Definitorija biti u utorak, 17. lipnja u 15.00 sati. Četvrtu sjednicu Definitorija završili smo u 18.15 sati.

PETA SJEDNICA DEFINITORIJA

Dana 17. lipnja 2014. u prostorijama Provincijalata u Zagrebu održana je peta sjednica Definitorija. Provincijalni ministar u uvodnom dijelu podsjetio je definitore na dokumente Ecclesia de Euccharistia i Sacramentum caritatis prigodom svetkovine Tijelova te je u molitvenom dijelu pročitao br. 67 iz dokumenta Sacramentum caritatis. Zatim je pročitan i usvojen zapisnik četvrte sjednice.

Osvrnuvši se na zapisnik četvrte sjednice provincijalni ministar izvijestio je braću da je molba fra Ivana Miškića prihvaćena te da je dobio dozvolu za eksklastraciju na tri godine.

Provincijalni ministar predstavio je zatim sastav samostanskih bratstava te je obavijestio braću o zadnjim promjenama. Isto tako razgovaralo se o datumima primopredaja gvardijanskih službi.

Uslijedilo je biranje članova Komisija i provincijskih povjerenika.

Provincijalni ministar zamolio je definitore da iznesu svoje mišljenje oko Vojske Bezgrešne i predlaganja pogodne osobe za nacionalnog duhovnog asistenta. Definitori su iznijeli svoja razmišljanja te se zaključilo da se oni koji rade s Vojskom Bezgrešne okupe krajem kolovoza i da naprave plan rada za narednu godinu. Tada će se razgovarati i dogоворiti tko bi bio nacionalni duhovni asistent te će se razgovarati o perspektivama i planiranju našega apostolata.

Razgovaralo se zatim o budućoj Proslavi dana Provincije – sv. Jeronima, zaštitnika Provincije. Usvojeno je da će se Dan Provincije održati na Cresu 30. rujna 2014. godine. Predavanje će imati dr. fra Đuro Hontić o životu i djelu o. Bonaventure Soldatića.

- Prihvaćene su molbe cresačkog samostana poslane na Definitorij: molba za otvaranje Jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću, dozvola za prodaju k. č. br. 462 k. o. Cres – grad, molba za dozvolu i pripremu projektne dokumentacije izgradnje sunčane elektrane na pomoćnim zgradama samostana, molba za izradu projekta sunčane

elektrane na zemljištu k. o. Orlec i molba za davanje zemljišta k. o. Orlec u zakup s pratećim pismom namjere o zakupu zemljišta od strane »Admiratio mundi« u osnivanju.

- Provincija se odrekla polovice vlasničkog udjela creske barke i cjelovito vlasništvo ustupila creskom samostanu.
- Prihvaćene su molbe fra Milana Gelo i fra Josipa Ivanovića za svečane zavjete
- Dopuštena je kupnja novog automobila (Golf VII) za potrebe Provincijalata.
- Odobrena je novčana pomoć Franjevačkoj mlađeži (II. Međunarodna skupština Frame i Hod zagrebačkog područnog bratstva Frame)

Na kraju sjednice dogovoren je da će se sljedeća sjednica Definitorija održati u Madžarevu, 17. srpnja 2014. godine u 10.00 sati.

iz našeg reda

XIV. REDOVITI PROVINCIJSKI KAPITUL SLOVENSKE MINORITSKE PROVINCije SV. JOŽEFA

Od 27. travnja do 1. svibnja i od 16. do 18. lipnja 2014. u samostanu sv. Petra i Pavla u Ptiju održao se Redoviti kapitul Slovenske minoritske provincije. Na prvom dijelu kapitula izabrano je novo provincijsko vodstvo:

fra Milan Kos, provincijalni ministar
 fra Ernest Benko, definitor i vikar Provincije
 fra Danilo Holc, definitor
 fra Andrej Šegula, definitor
 fra Dominik Tikvič, definitor i tajnik Provincije
 fra Vito Muhič, ekonom Provincije

Na drugom dijelu Kapitula izabrani su:

Gvardijani:

fra Dominik Tikvič – Minoritski samostan sv. Petra in Pavla – Ptuj
 fra Slavko Stermšek – Minoritski samostan sv. Frančiška – Piran
 fra Janez Ferlež – Minoritski samostan sv. Vida – Videm pri Ptiju
 fra Damjan Tikvič – Minoritski samostan Svetе Trojice – Haloze
 fra Milan Holc – Minoritski samostan Matere Božje – Pturska Gora
 fra Jože Osvald – Minoritski samostan sv. Viktorina – Ptuj
 fra Franc Murko – Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška – Olimje
 fra Danilo Holc – Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja – Ljubljana

Magistri:

fra Danilo Holc – klerikat
 fra Slavko Stermšek – novicijat
 fra Andrej Šegula – postulatura

Izabrani su također:

fra Damjan Tikvič – povjerenik za duhovna zvanja
 fra Martin Gašparič – provincijski povjerenik za OFS
 fra Andrej M. Solter – provincijski povjerenik za Framu i FO
 fra Dominik Tikvič – provincijski asistent za VB
 fra Danilo Holz – provincijski povjerenik za pravdu, mir i ekologiju i glavni urednik časopisa Med nami te animator hodočašća u Asiz
 fra Janez Kurbus – provincijski delegat za misije

PROLJETNI SUSRET PROVINCIJALA CEC-A U KRAKOWU

Između dva djela našega Provincijskog kapitula, pod predsjedanjem fra Milana Kosa, slovenskog provincijalnog ministra i predsjednika CEC-a i uz nazočnost generalnog asistenta fra Miljenka Honića, u Krakowu je održan proljetni susret provincijala CEC-a od 19. do 23. svibnja 2014. godine na kojem je, po prvi puta, sudjelovao i fra Josip Blažević, novoizabrani provincijalni ministar. Organizatori su bili provincijski Delegati poljskih Provincija na čelu s fra Dariuszom Zajac. Nazočili su svi članovi osim Delegata za misije Skandinavije. Prvoga radnog dana pročitan je i usvojen zapisnik posljednjeg sastanaka kojega je sastavio fra Janez Kurbus. Uslijedila su izvješća o stanju u provincijama koja su usmeno podnijeli provincijali, svatko za svoju provinciju. Potom se raspravljalo o Statutu Konferencije, da se naziv Konferencija zamjeni nazivom Federacija kako bi, osim Provincijala i Kuštosa, koji su viši poglavari, mogli sudjelovati i De-

legati koji nisu viši poglavari i imaju pravo glasa, a te provincijske Delegature teritorijalno (»pravno«) pripadaju CEC-u. Ništa se nije odlučilo po ovom pitanju.

Središnja tema susreta bila su zvanja i apostolat. Izmjenjena su međusobna iskustva na provincijskim razinama u smislu promocije zvanja, postignutih rezultata, izazova pred kojima stojimo, planova za budućnost.

Razmatrala se perspektiva trajne formacije, mogućnost njezine realizacije na međuprovincijskim osnovama, posljedica čega će biti ovogodišnji pokušaj da se naša Hrvatska provincija priključi Slovencima u realizaciji iste.

Ostale teme bile su obnova Konstitucija i poziv na aktivno uključivanje svih provincija CEC-a u nju te animiranje sve braće unutar svake provincije o čemu će prigodice pristizati poticajem preko kontakt osobe iz svake provincije. Analiziran je ovogodišnji Juniorentreffen, susret klerika našega CEC-a, održan u Schwarzenbergu od 22. do 26. travnja 2014. godine, utvrđeni aspekti koje će trebati poboljšati, a domaćin sljedećeg Juniorentrefena biti će Slovenska provincija.

Potvrđena je praksa da se susret CEC-a svaki puta održava u drugoj Provinciji koja će biti domaćin i snositi troškove. U tom smislu odlučeno je da Hrvatska provincija bude domaćin sljedećeg susreta provincijala CEC-a od 6. do 10. listopada 2014. godine, najvjerojatnije na Cresu.

Drugi dan održan je zajednički sastanak s trojicom provincijala triju Poljskih provincija i Rumunjskim provincijalom, kojemu je nazičio i generalni ministar fra Marco Tasca, uz sudjelovanje generalnih asistenata CEC-a, CIMP-a i CEO-a. Tema susreta bila je »Prisutnost franjevaca konventualaca u Njemačkoj« u svjetlu suvremenih izazova i smjernica pape Franje. General fra Marco Tasca ukazao je na manjkavost naše prisutnosti u Njemačkoj, koja je brojna i duga, a da nema niti jednog duhovnog zvanja. Osim Engleske koja teritorijalno niti ne pripada CEC-u, niti jedna Provinциja u CEC-u u prošloj godini nije imala niti jednog postulanta. Među prioritete na razini Reda i provincija, jednoglasan je zaključak, moramo uvrstiti promociju zvanja.

Uz večernje razgledavanje Krakowa, susret je završio hodočašćem Svetištu muke Kristove

Kalwaria Zebrzydowska i novom svetištu posvećenom svetome papi Ivanu Pavlu II. na periferiji Krakowa.

SUSRET/SREČANJE BRAĆE HRVATSKE I SLOVENSKE PROVINCIJE

U poslijepodnevnim satima održan je susret (srečanje) hrvatske i slovenske braće. Slovenska braća na susret su i ove godine došla u velikom broju (25) dok je naše braće bio ponovno skroman broj (15). Na početku susreta predstavljena je knjiga fra Špire Marasovića: Prorokov zov. O knjizi i autoru govorili su mons. Vlado Košić, biskup sisacki, pročelnik Katedre za socijalni nauk Crkve KBF-a Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Baloban i priredivač knjige fra Ljudevit Maračić. Voditelj programa bio je fra Ivan Bradarić, urednik časopisa Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga. Braća su se zatim, nakratko odmorila uz glazbu fra Janeza Ferleža. Fra Ljudevit Maračić prikazao je 50 godina zajedničkog života i djelovanja Hrvatske i Slovenske provincije te je predstavljen dokumentarni film o Slovenskoj minoritskoj provinciji sv. Jožefa. U 19.00 sati proslavljenja je sveta misa koju je predslavio fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a. Susret je završen svečanom večerom u klaustru samostana Svetog Duha.

SUSRET BOGOSLOVA FRANJEVACA KONVENTUALACA SREDNJE EUROPE

Na uskrsni ponedjeljak, 21. travnja, naši bogoslovci zajedno s provincijalnim ministrom fra Josipom Blaževićem posjetili su Hrvatsku katoličku župu u Münchenu. Slijedećeg dana krenuli su u samostan franjevaca konventualaca u Schwarze-

nbergu Njemačke provincije svete Elizabete, gdje se održao godišnji susret bogoslova franjevaca konventualaca srednje Europe. Teme ovogodišnjeg susreta bile su: »Klara iz Asiza – Franjo i žene – odnos muškaraca i žena u Katoličkoj crkvi kroz povijest«. Predavanja je održala dr. Martina Kreidler Kos, poznata stručnjakinja franjevačko-klarijanskoga pokreta.

Sudjelovala su 32 sudionika iz Velike Britanije, Njemačke, Slovenije i Hrvatske: petorica provincialnih/kustodijalnih ministara (fra Peter Damian Massengillm, fra Bernardin M. Seither, fra Milan Kos, fra Josip Blažević), magistri bogoslova te četvorica njemačkih đakona i bogoslova, trojica slovenskih i osmorica hrvatskih bogoslova. Na susretu je aktivno sudjelovao i generalni asistent za srednju Europu fra Miljenko Hontić.

ODRŽAN PRVI ZNANSTVENI SKUP »FRANJEVAČKI VELIKANI« O ROGERU BACONU

U organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Vijeća franjevačkih zajednica, Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda i Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, u subotu, 5. travnja 2014., održan je u Dvorani Sv. Franje na Svetom Duhu u Zagrebu, prvi znanstveni skup »Franjevački velikani« povodom 800. obljetnice rođenja Rogera Bacona engleskoga franjevca, teologa, filozofa i učenjaka.

Skup je, u ime organizacijskoga odbora najprije pozdravio fra Ivan Karlić, a potom su se nazočnima obratili predstavnici organizatora i gosti, prof. dr. sc. Tonći Matulić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki, fra Željko Železnjak, provincialni ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Osobito je bilo zanimljivo čuti pozdravno pismo sa Sveučilišta u Oxfordu, gdje je jedan dio svoga života proveo Roger Bacon.

Prvo izlaganje pod naslovom »Sveti Franjo i studij« održao je mr. sc. fra Rozo Brkić. U njemu je prikazao problem znanosti u počecima franjevačkog reda. Problem studija javlja se 1219. ili 1220. godine. U Red su do tada ušli već brojni učeni ljudi, te su htjeli da braća svojim propovijedanjem navješćuju evandelje. Od tada se mijenja i način franjevačkog propovijedanja za koje je potreban i teološki studij, koji je opet zahtijevao i određena sredstva. Franjo tada nije bio protiv studija, ali je video njegove izazove.

Drugo izlaganje održao je mr. sc. fra Daniel Patafta, a u njemu je prikazao vrijeme i život Rogera Bacona. Živio je u 13. stoljeću koje je bilo stoljeće vrhunca klasične srednjovjekovne kulture. Usto, to je i vrijeme novoga poretku u Europi, kad prodiše i Grčka, arapska i židovska literatura. U takvim okolnostima nastaju sveučilišta koja postaju povlašteno mjesto znanstvenog rada i školovanja. Bacon je studirao u Oxfordu, kad je vjerojatno stupio u Franjevački red. Nakon toga predaje u Parizu. U to vrijeme bavio se najrazličitijim granama znanosti, te napisao brojna djela u kojima je zastupao eksperimentalnu metodu. Franjevački red Bacona je zbog njegova naučavanja i britkih kritika 1277. osudio i zatvorio u samostansku tamnicu. Umro je 1292. u Oxfordu.

Prof. dr. sc. fra Mile Babić održao je predavanje na temu »Praktični intelekt uzvišeniji od spekulativnog kod Rogera Bacona«. Bacon je htio reformirati ne samo sveučilište, nego sveukupno znanje svoga vremena, što je trebalo dovesti do reforme Crkve i društva. To je htio postići na nenasilan način, snagom argumenata. U znanosti daje prednost praktičnome nad spekulativnim čime se odvaja od dotadašnjeg pogleda.

U izlaganju »Roger Bacon i počeci eksperimentalne znanosti« prof. dr. sc. Stipe Kutleša govorio je o shvaćanju znanosti kako se razvijala od 16. st., a zasniva se na matematici i iskustvu. Francis Bacon i Galileo Galilei u tom bi smislu bili začetnici eksperimentalne znanosti. Roger Bacon već u 13. st. nedvosmisleno govorio o eksperimentalnoj znanosti, prihvaćajući time i razrađujući Aristotelovu induktivnu i deduktivnu metodu. Baconova je novost u zaključku da svaku spoznaju valja potvrditi iskustvom, pri čemu on govorí o sedam stupnjeva nutarnjega iskustva.

Prof. dr. sc. Stanko Uršić govorio je na temu »Tvari i mijene tvari: U obzoru Rogera Bacona i danas«, pri čemu je prikazao Baconov pristup alkemiji koju je on nazivao znanošću koja uči kako sastaviti eliksir koji, bačen na kovine ili nesavršena tijela, ta tijela čini savršenim. Za Bacona su prirodna počela živa i sumpor, a priroda uvijek teži prema savršenstvu, to jest zlatu. Predavač je nastojao pokazati da iza Baconovih zaključaka stoji iskustvo rudnika kakvo je postojalo u to doba.

Fra Tomislav Smiljanić, doktorand na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predstavio je temu »Znanstveni redovnik Roger Bacon i znanstveni barun Francis Bacon«, pri čemu je govorio o znanstvenim okolnostima vremena Rogera Bacona i njihovu utjecaju na Baconovu misao. Premda je ovaj franjevački učenjak govorio o eksperimentalnoj znanosti, ona će se afirmirati tek u 17. st. počevši s Francisom Baconom, kad započinje procvat znanosti i tehničko-ga napretka.

Posljednje predavanje održao je prof. dr. sc. Davor Pavuna na temu »Roger Bacon u svjetlu uvida suvremene znanosti«, a govorio je o dostignućima postkvantne fizike i okolnostima suvremenog svijeta, te o osobnim duhovnim iskustvima.

Skup su pjesmom animirali bogoslovi Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije, Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, te Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca. Na kraju znanstvenoga skupa provedena je zanimljiva rasprava, a u ime provincijala Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca nazočne je pozdravio i zaključio rad fra Ljudevit Maračić.

FRA ĐURO HONTIĆ – NOVI DOKTOR TEOLOGIJE

Na Papinskom teološkom fakultetu sv. Bonaventure, 15. svibnja 2014. godine, naš fra Đuro Hontić, obranio je doktorsku disertaciju pod naslovom: »O. Bonaventura Soldatić, OFMConv (1827-1895), život i djelo« i time stekao akadem-

ski stupanj doktora znanosti iz područja humanističkih znanosti, polje teologije. Voditelj obrane bio je dr. fra Domenico Paoletti, dekan Papinskog teološkog fakulteta sv. Bonaventure, glavni moderator dr. fra Tomislav Mrkonjić, dok su u komisiji bili dr. fra Luciano Bertazzo i dr. fra Emil Kumka. Ovom akademском činu nazočili su doktorandov brat fra Miljenko Hontić, generalni asistent OFMConv. i članovi obitelji, fra Josip Blažević, provincialni ministar OFMConv, članovi provincijske Uprave i studenti Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca te prijatelji i poznanici fra Đure iz Hrvatske i inozemstva.

Nakon pozdrava i molitve doktorand je predstavio svoj doktorski rad koji je podijelio u šest poglavlja. Prvo poglavlje uvodi u povijesno – politički kontekst u kojem je živio i djelovao o. Bonaventura Soldatić, opisujući povijesnu situaciju, društveno – politička previranja u to vrijeme i situaciju u Redu franjevaca konventualaca u XIX. stoljeću. U drugom poglavlju obrađuje biografski profil o. Bonaventure Soldatića od njegovog rođenja do zaređenja za svećenika i postizanja akademskog stupnja doktora teologije. U trećem poglavlju obrađuje djelovanje o. Bonaventure kao provincialnog ministra Provincije Dalmato – Patavine. U to je vrijeme na otoku Cresu o. Bonaventura otvorio gimnaziju i novicijat te je zaslužan za obnovu crkve sv. Franje u Splitu. Četvrto poglavlje obrađuje život i djelovanje o. Bonaventure najprije kao generala Reda franjevaca konventualaca i kasnije kao naslovnog nadbiskupa Sofije sve do njegove smrti 1895. godine. U petom poglavlju fra Đuro opisuje situaciju u Redu franjevaca konventualaca donoseći prikaz dokumenata kanonskih vizitacija koje su bile važne za obnovu Reda. U šestom poglavlju obrađuje nastojanje o. Bonaventure oko obnove zajedničkog života braće (vita communis perfecta), u čemu je i uspio budući da je tek nakon dvadeset i pet godina ponovno slavljen Generalni kapitul Reda.

iz generalne kurije

OKRUŽNO PISMO GENERALNOG MINISTRA O REVIZIJI USTANOVA NAŠEG REDA

Predraga braćo,

prošlo je godinu dana od prošloga Generalnog kapitula!

U proteklih dvanaest mjeseci u Crkvi se dogodilo mnogo nepredvidljivih događaja: ostavka pape Benedikta XVI. i izbor novog pape, koji je izabrao ime našega Serafskog Oca: Franjo; pape koji riječima, primjerom i posebnim stilom privlači pozornost u ovom svijetu potrebnom kršćanskog svjedočenja, ali u isto vrijeme nepovjerljivog prema onima koji govore o Kristu bez utjelovljenja milosrđa i ljubavi; pape koji izaziva i nas fratre i sve krštene da nađemo hrabrosti za odlazak »na rubove« kako bi pozvali sve da osjete zagrljaj Oca u krilu Crkve; on je onaj koji pobuđuje entuzijazam za novu evangelizaciju i potiče na služenje siromašnih i onih koji su u potrebi.

I mi se moramo iskreno zapitati: jesmo li spremni i raspoloživi činiti ono što Gospodin traži od nas, posredstvom svoje Crkve u suvremenom svijetu, sa svom hitnošću današnjice? Ako smo spremni i raspoloživi, znamo li što nam je činiti u Redu, Konferenciji ili Federaciji, Provinciji, Kustodiji, Delegaturi ili misiji, u pojedinom samostanu ili kao pojedini brat. U svojem izvješću na Generalnom kapitulu nabrojio sam mnoštvo ozbiljnih problema koji me vrlo zabrinjavaju, a koji se odnose na budućnost našega Reda. Podsjećam na neke od njih:

- poprilično velik broj i raširenost izlazaka braće iz našega Reda, zbog kojih moramo postaviti pitanje o mogućoj krizi identiteta;

- napast življenja u prosječnosti i u prilagođavanju svijetu, gubljenjem duhovnog i teološkog osjećaja franjevačkog života i poziva;
- bratstvo u kojem je svakim danom sve manje časne braće, a sve više svećenika; u kojem se braća teško ohrabruju izvesti na pučinu (*duc in altum*); u kojem se bratsko ispravljanje gotovo potpuno izgubilo, u kojem braća osjećaju veću pripadnost župama, grupama ili digitalnim skupinama nego bratstvu; u kojima je bratsko dijeljenje često teoretsko i površno;
- svećenički aktivizam koji često zasjenjuje kontemplativni vid naše karizme i osjećaj bratstva; aktivizam koji se ne prevodi u djelovanje prema našoj kulturnoj baštini, niti u iskustva novih oblika misijskog djelovanja, evangelizacije i prisutnosti.

Naše nas Ustanove (br. 121 §2) podsjećaju: »Prvotni je apostolat braće u tome da među ljudima provode evanđeoski život u ljubavi i siromaštvu, jednostavnosti i poniznosti«. Ovdje se govori o našem identitetu franjevaca konventualaca. Već je 1992. godine Izvanredni generalni kapitol naglasio: »Da bismo bili djelotvorna prisutnost u Crkvi i u svijetu, zahtijeva se od nas jasna i aktivna potvrda našeg identiteta franjevaca konventualaca i zauzetost za primjer odgovor na potrebe Crkve i izazove društva, u nasljedovanju Franje iz Asiza, brata Kristova, siromašnog i solidarnog«. Osim toga, citira sv. Maksimilijana Kolbe: »Za liječenje zala našega vremena, nema ništa prikladnije nego u našem serafskom Redu hrabro, spremno, brzo i ustrajno razvijati duh našega Oca sv. Franje« (SK486); dobro je sjetiti se ovog citata u trenutku kada se pripremamo na stogodišnjicu utemeljenja Vojske Bezgrešne (2017).

Protekli Generalni kapitol podržao je dvije inicijative kao odgovor na izazove današnjice:

Inicijativa br. 1: »...nastaviti posao oko sustavne revizije Ustanova koje su trenutno na snazi, uzevši u obzir franjevačku duhovnost, teološki razvoj

i upute crkvenog Učiteljstva o posvećenom životu, u skladu s kulturnim različitostima našega Reda«. Trenutne Ustanove službeno potječu iz 1984. godine, ali zapravo slijede postkoncilski nacrt iz 1969. godine. Dobro su nas vodile u prošlim desetljećima, u kojima smo proživjeli burno postkoncilsko razdoblje, rušenje berlinskog zida i otvorenost mnogih mjesnih crkvi prema potpunom sudjelovanju u općoj Crkvi, širenje Reda na južnu hemisferu te, nažalost, postupno starenje i smanjenje broja braće u velikom dijelu sjeverne hemisfere, koje je zatim nametnulo reorganizaciju cirkumskripcija.

Usmjerenost na tekst Ustanova u ovim je godinama koristila kako bi se istaknula važnost poziva sv. Maksimilijana za »razvijanjem duha našeg Oca sv. Franje«:

- slijedeći dokument Perfectae Caritatis br. 2 (»Prilagođena obnova redovničkog života treba jednako obuhvatiti neprestano vraćanje na izvore svakoga kršćanskog života kao i na izvorni duh redovničkih ustanova«), u postkoncilskom razdoblju započelo se s dubljim proučavanjem franjevačkih izvora, te se proširila njihova prisutnost. Plodovi bojnjeg poznavanja izvora postat će vidljivi u Ustanovama u nastajanju;
- počevši od II. Vatikanskog koncila, na poseban način u vrijeme pontifikata Ivana Pavla II. i Benedikta XVI., Crkva je usvojila teološko-ekleziološki jezik zajedništva, duboko ukorijenjen u otajstvo Trojstva i u otajstvo Utjelovljene Riječi: jezik koji je na poseban način vidljiv u apostolskoj pobudnici *Vita consecrata* iz 1996. godine, a koji nedostaje u našim aktualnim Kontitucijama;
- uviđa se sve brža promjena demografske slike Reda: u koncilsko vrijeme 97% braće bilo je iz Europe i Sjeverne Amerike, ta je brojka sada spala na oko 73%. Promjena će zasigurno nastaviti u tom smjeru, uvezši u obzir mali broj novih članova Reda u mnogim europskim državama i državama Sjeverne Amerike i rastući broj braće u drugim dijelovima svijeta, posebno u južnim dijelovima svijeta.

U mjesecima nakon Generalnog kapitula, generalni Definitorij je ustanovio novi Izvršni odbor za

reviziju Ustanova (CERC), sastavljen od pet članova na puno radno vrijeme i jednog člana generalnog Definitorija koji ih povezuje.

Ovdje se koristim prilikom kako bih zahvalio braći koja su proteklih godina u Izvršnom odboru stručno i velikodušno obavljala svoju dužnost. Oni su postavili temelje i započeli zahtjevan posao revizije Ustanova. Posebno cijenjeno u našem Redu i od ostalih redova i instituta posvećenog života bilo je skupljanje studija o nama samima, o našoj povijesti i o našoj karizmi. Te su studije bile objavljene u tiskanom obliku u biltenu »Fraternus Nuntius« i u elektroničkom obliku na stranicama Reda. Cijenjene su također bile analize tekstova aktualnih Ustanova i inicijative za uključivanje velikog broja braće preko priprema nekih sheda za samostanske kapitule, kroz organizaciju i vođenje kongresa i kroz različite inicijative za promicanje informacija unutar Reda oko učinjenog posla. Hvala!

Novi članovi Odbora predstavljaju različite kulture iz kojih potječu, bogatstvo iskustva (provincijska i generalna uprava, odgoj) i skup akademskih odlika (franjevaštvo, crkveno pravo, povijest, filozofija, biblija, misiologija). U njihovu je projektu, koji predviđa tjedne susrete u periodu od jedanaest mjeseci, suočiti studije i osobne teze s prijedlozima novog teksta, tako da se svake godine završe po dva poglavљa Ustanova. Srdačno zahvaljujem i ovoj braći na njihovoj raspoloživosti i njihovim poglavarima koji su im dopustili preuzeti ovu službu u Redu.

Ovaj odbor će produbiti različite teme Ustanova (bratstvo, misije i vođenje Reda) organizirajući skupove o kojima će biti objavljene studije na četiri službena jezika Reda. Odbor je spomenutom metodom već završio sastavljanje prvog poglavљa novog teksta Ustanova. Svako novo poglavlje Ustanova, obrađeno od Odbora, biti će proučeno od strane Međunarodne komisije za reviziju Ustanova (CIRC), koju predstavljaju Konferencije/Federacije Reda. Ona će staviti u razmatranje važne i posebne teme u odnosu na različita zemljopisna područja u kojima je Red prisutan. Nacrt svakog poglavљa pisan od strane Izvršnog odbora i oドбрен od Međunarodne komisije kasnije će se razmotriti i privremeno potvrditi od Generalnog definitorija, u vidu pripreme generalnoga Kapitula. Koristim se prilikom zahvaliti i članovima Međunarodne komisije za njihov dragocjen doprinos.

Inicijativa br. 2. Generalnog kapitula 2013. govori: »Za ‘življenje evanđelja’, kako to od nas traži Pravilo,...prioritet Reda u narednom šestogodištu, s obzirom na odgojni vid bit će rast u našemu karizmatskom identitetu franjevaca konventualaca te ćemo tako pridonijeti novoj evangelizaciji. Jedan od povlaštenih instrumenata šestogodišnjeg projekta je revizija Ustanova. Počevši od rujna 2014. godine predviđena su svake godine dva vremenska slijeda (rujan–prosinac, siječanj–svibanj) u kojima će sva braća uz pomoć sheda za samostanske kapitule biti pozvana sudjelovati u procesu revizije Ustanova. U svaku shedu biti će uključeno nekoliko brojeva Ustanova, oni će se pročitati, o njima će se diskutirati i na kraju će ih se vrednovati prema slijedećemu:

- pronalaze li se braća duhovno u tekstu Ustanova;
- nadahnjuje li tekst Ustanova braću da još više sliče Isusu Kristu u današnjem svijetu;
- pomaže li tekst braći u osjećaju »sudjelovanja« u današnjem svijetu i pomaže li im uspješno odgovoriti na izazove nove evangelizacije;
- ima li drugih stvari koje bi trebalo uključiti u Ustanove

Kako sam naveo u pismu od 12. listopada 2010. godine, upućenog svoj braći i ministrima, još uvjek tražim od svakoga pojedinog poglavara da imenuje, ako do sada to nije učinio, jednoga brata, člana Definitorija, za referenta svoje cirkumskripcije. Zadaća ovoga brata je: skupljati informacije i pospješiti sudjelovanje braće cirkumskripcije za koju je odgovoran u reviziji Ustanova, podsjećajući ih da je sudjelovanje braće posredstvom samostanskih kapitula, hod u trajnom odgoju koji priježljuje Generalni kapitol. Također je zadaća ovoga brata prevesti shede na govorni jezik cirkumskripcije, ako bi to bilo potrebno, te napraviti sintezu odgovora svih samostanskih kapitula u cirkumskripciji (na jednom od službenih jezika Reda). Član Međunarodne komisije dotične Konferencije/Federacije Reda učinit će rezime svih sinteza te će ih poslati Izvršnom odboru za reviziju Ustanova. Uzevši u obzir sve odgovore iz čitavoga Reda, Izvršni odbor će posljednji put dotjerati skicu svakog pogлавlja Ustanova te će ju predati Generalnom definitoriju

na preispitivanje i potvrdu, u vidu pripreme Izvanrednoga generalnog kapitula. Izvršni tajnik Izvršnog odbora ovih će vas dana kontaktirati kako bi sastavio popis referenata cirkumskripcija. Molim svakog brata da se ozbiljno, iskreno i u potpunosti založi u ovom procesu promišljanja o našem identitetu i u izradi novih Ustanova koje će usmjeravati naš Red u budućnosti. Vrlo je važno potpuno i aktivno sudjelovanje sve braće, sve dok čitav Red ne odgovori na pitanje kako živjeti našu karizmu u današnjem svijetu. Samo braća iz različitih kulturnih sredina mogu odgovoriti kako utjeloviti i ostvariti karizmu u stvarnosti u kojoj se nalazimo. Kako bi mogao letjeti u uzburkanom svijetu današnjice, Red treba dva krila braće: jedno starije krilo, sa bijelim perjem, ispunjeno mudrošću i iskustvom Gospodnjim i njegovim svetim djelovanjem, i ono mlađe krilo, čvrsto, ispunjeno entuzijazmom i hrabrošću u pronošenju Božjega projekta u Redu Manje braće konventualaca.

Čitav proces revizije Ustanova moguće je pratiti na web stranici Reda [ofmconv.net, preko poveznice *Constituzioni–Revisione* (na talijanskom jeziku); prijedlozi i komentari o procesu uvijek su dobrodošli na e-mail adresu *constitutiones@ofmconv.net*].

Osim toga, podsjećam ministre da upute koje sam dao u pismu od 12. listopada 2010. još uvijek vrijede: »Generalni definitorij je u vidu sudjelovanja sve braće na projektu prihvatio određene prijedloge izrađene od Međunarodne komisije kako bi se povećao interes i sudjelovanje Konferencija/Federacija i jurisdikcija u razvoju projekta revizije.

1. Svaka konferencija i federacija, barem jednom godišnje mora staviti u dnevni red svojih radova temu revizija Ustanova, na temelju prijedloga za promišljanje i izučavanje koji je predložen od Međunarodne komisije i Izvršnog odbora.
2. Svaka jurisdikcija (provincija ili kustodija) neka povremeno stavi (barem jednom godišnje) temu Ustanova u dnevni red definitorija, na temelju prijedloga za promišljanje koji je predložen od Međunarodne komisije i Izvršnog odbora.
3. Svaka jurisdikcija neka imenuje jednoga od definitora (bilo bi dobro da je to onaj koji je

odgovoran za trajnu formaciju) koji bi bio neposredni referent i s kojim će Komisija i Izvršni odbor moći biti povezani i koji bi u istom definitoriju i u jurisdikciji bio zadužen za animaciju braće u vezi sa sudjelovanjem na reviziji Ustanova i za trajni odgoj braće o toj temi.

4. Svaka jurisdikcija i svaka konferencija/federacija, barem jednom godišnje, neka stavi u dnevni red gvardijanskih susreta, ostalih grupa i radnih komisija temu revizije Ustanova na temelju priopćenja koja će biti povremeno poslana jurisdikcijama, konferencijama i federacijama od Međunarodne komisije i Izvršnog odbora.

Moje je očekivanje, a to očekivanje dijeli i Generalni definitorij i u duhu i u slovu Generalnog kapitula, da se u ovom zahtjevnom poslu sustavne revizije Ustanova dogodi i djelotvoran trenutak revizije i ponovnog oživljavanja našeg identiteta i naše karizme, te da se sve to utjelovi u životu svakoga od nas, u našim zajednicama i u našim provincijama.

Bezgrešna Djevica i naši sveci neka nas prate na tom putu, a primjer i upute pape Franje i ostalih ordinarija mjesnih crkvi u kojima živimo neka nas upravljuju u evanđeoskom ‘skoku’ koji Crkva od nas traži.

Bratski,

*fra MARCO TASCA,
generalni ministar*

PROJEKT REVIZIJE USTANOVA ŠESTOGODIŠTE 2013.-2019.

Inicijativa br. 1. Generalnog kapitula 2013. govori:

- Nastaviti rad oko sustavne revizije aktualnih Ustanova, uzimajući u obzir franjevačku duhovnost, teološki razvoj i upute crkvenog Učiteljstva o posvećenom životu, u skladu s kulturalnim različnostima našega Reda.

- Započeti proces revizije Generalnih statuta.
- Preispitati sastav Izvršnog odbora za reviziju Ustanova (CERC) na način da odbor bude sastavljen od četiri člana, koji će biti uposleni na puno radno vrijeme, te da jedan od njih bude stručnjak u kanonskom pravu.
- Razmotriti tok rada na reviziji, ako je moguće sazvati Izvanredni generalni kapitol, kako bi se vrednovao rad i prihvatio tekst.

Inicijativa br. 1. predlaže da Generalni ministar sa svojim Definitorijem promijeni sastav Međunarodne komisije za reviziju Ustanova (CIRC), koja mora biti sastavljena od sedam članova, tj. od predstavnika svake konferencije/federacije Reda. Koordinator Izvršnog odbora je predsjednik Međunarodne komisije. Međunarodna komisija surađuje s Izvršnim odborom u sastavljanju tekstova, prije svega ukazujući i produbljujući određene teme, važne za različita geografska područja u kojima je Red prisutan. Osim toga, Međunarodna komisija surađuje sa suradnicima i referentima pojedinih cirkumskripcija i konferencija/federacija kako bi se prikupile informacije i uključila sva braća u reviziju Ustanova.

Inicijativa br. 2 govori da će prioritet Reda u narednom šestogodištu, s obzirom na odgojni vid biti rast u upoznavanju našega karizmatskog identiteta franjevaca konventualaca te ćemo tako pridonijeti novoj evangelizaciji. Jedan od privilegiranih instrumenata šestogodišnjeg projekta biti će revizija Ustanova.

Novi Izvršni odbor sastavljen je od šest članova, pet na puno radno vrijeme (Valentin Redondo, Timothy Kulbicki, Bernardo Commodo, Victor Mora Mesen, Zbigniew Kopeć) i jednog člana generalnog Definitorija (Vincenzo Marcoli), koji će biti poveznica s vodstvom Reda. Ovi članovi predstavljaju različitost kultura iz kojih dolaze, bogatstvo iskustva (bili su na odgovornim dužnostima u Provinciji, Redu i odgoju) te imaju akademске odlike (franjevaštvo, kanonsko pravo, povijest, filozofija, biblija, misiologija). Planirano je da se susretu jednom tjedno kroz jedanaest mjeseci u godini, kako bi završili više-manje dva poglavљa Ustanova svake godine.

Nova Međunarodna komisija za reviziju Ustanova bit će sastavljena od deset članova: sedam

predstavnika konferencija/federacija Reda, koordinatora Izvršnog odbora kao predsjednika, i dva člana koje će imenovati generalna Uprava. Predstavnici konferencija/federacija trebaju biti braća raspoloživa i sposobna kritički ispitati tekstove Ustanova pripremljene od Izvršnog odbora; biti u mogućnosti sastati se dva puta na godinu u Rimu, kako bi ukazali i produbili određene teme važne za različita geografska područja u kojima je Red prisutan; biti sposobni povezati se s predsjednicima konferencija/federacija kako bi animirali braću.

Izvršni odbor za reviziju Ustanova programira svoj rad na sljedeći način:

I. Produbit će se uz pomoć različitih studija teme koje se odnose na svako poglavlje Ustanova, studije koje će se najprije predstaviti na godišnjem skupu u Seraphicum, te će se kasnije objaviti na web stranici Reda na četiri službena jezika. U nekim slučajevima to je već učinjeno od strane bivšega Izvršnog odbora; Izvršni odbor se zadužuje učiniti tako s već objavljenim studijama.

II. Obradit će se broj po broj tekstova Ustanova te će biti označeni na takav način da braća mogu jednostavno shvatiti koje su promjene učinjene i zašto je došlo do ponovne obrade. To će se učiniti prema sljedećim kriterijima:

- bolje odgovoriti na razvoj suvremenog franevaštva;
- bolje odgovoriti na razvoj učiteljstva Crkve, prije svega na ono što se odnosi na posvećeni život;
- koristiti razumljiv govor, izravan i jednostavan za prevođenje (razviti jednu vrstu rječnika kako bi se bolje razumjeli osnovni pojmovi na talijanskom jeziku (radni jezik) te kako bi se pojednostavio prijevod na druge službene jezike i na latinski jezik).

III. Nakon završetka sastavljanja pojedinog poglavlja Ustanova, poglavlja će ponovno biti iščitana i ispravljena, ako bude potrebno, prema sljedećim kriterijima:

- prihvatiti različite kulturne stvarnosti Reda;
- izdvojiti materijale koje je bolje usmjeriti prema Generalnim statutima;

- ispuniti eventualne praznine;
- istaknuti Božje prvenstvo kao jedinstveni koncept svih poglavlja Ustanova.

IV. Prvi nacrt poglavlja Ustanova pripravljen od strane Izvršnog odbora i pregledana od Međunarodne komisije biti će poslana na vrednovanje Generalnom definitoriju.

V. Sve dok rad na reviziji Ustanova ne postane trenutak zajedništva u trajnoj formaciji, Izvršni odbor u suradnji s Koordinacijskim odborom šestogodišnjeg plana Reda (CCPS) pripremit će shede za samostanske kapitule, koje će sadržavati nacrt različitih poglavlja. Predviđene su dvije serije na godinu, a svaka od njih bit će sastavljena od po tri shede.

VI. Sažetak zapisnika samostanskog kapitula koji se odnosio na reviziju Ustanova biti će poslan referentu cirkumskripcije čija je dužnost:

- širiti informacije i podupirati uključenost braće u reviziju Ustanova;
- prevesti shede ako je to potrebno na govorni jezik cirkumskripcije;
- napraviti sintezu odgovora samostanskih kapitula u cirkumskripciji (na jednom od službenih jezika Reda) i poslati ju članu Međunarodne komisije koji zastupa konferenciju/federaciju u Redu.

VII. Član Međunarodne komisije u konferenciji/federaciji Reda zatim će napraviti sažetak sinteza referenata cirkumskripcija te će ga poslati Izvršnom odboru.

VIII. Uvezši u obzir primljene odgovore, Izvršni odbor ispravit će posljednji put nacrt poglavlja Ustanova; poslat će ga Generalnom definitoriju na razmatranje i potvrdu u vidu pripreme Generalnog kapitula.

IX. Generalni kapitol razmotrit će i potvrditi novi tekst Ustanova, koji će stupiti na snagu nakon potvrde od strane Svetе Stolice.

X. U vrijeme revizije Ustanova, Izvršni odbor skupit će materijale za Generalne statute te će u suradnji s Međunarodnom komisijom pripremiti njihov nacrt. Postupak sastavljanja i vrednovanja bit će sličan kao i kod Ustanova.

TAXATIO PRO CURIA GENERALI

Dragi ministri, Gospodin vam dao mir!

U ime Generalnog ministra i Generalnog definitorija, a prema odredbama Redovitog generalnog kapitula 2013., podsjećam vas na odredbu iznosa za Taxatio Pro Curia Generali koja će se primjenjivati počevši od 2014. godine (str.2).

Od srca vam želim mirne i blagoslovljene uskrsne dane!

*fra VICENZO MARCOLI,
generalni tajnik*

TAXATIO PRO CURIA GENERALI OEM Conv.

Prijedlog br. 27 prihvaćen od
REDOVITOGA GENERALNOG KAPITULA 2013.

Generalni kapitul prihvatio je prijedlog <i>Taxatio Pro Curia Generali</i> za različite cirkumskripcije koji je stupio na snagu u siječnju 2014.		
PODRUČJE	TAXATIO DO 31.12.2013.	TAXATIO OD 01.01.2014.
Njemačka – Austrija – Švicarska – Hrvatska – Slovenija – Nizozemska – Italija – Francuska – Španjolska – Malta – Portugal – Bliski Istok – Engleska – Irska – Češka – Korea	25 Euro	27,5 Euro
USA – Australija – Japan – Kanada – Kostarica	35 USD	38,5 USD
Rumunjske i Poljske prisutnosti u Italiji, Njemačkoj i USA		27,5 Euro / 38,5 USD
AFCOF – Rumunjska – Rusija – Uzbekistan – Litva – Bjelorusija – Madžarska – Ukrajina – Bugarska – Indija – Indonesia – Filipini – Paragvaj – Bolivija – Ekvador – Peru – Meksiko – Kolumbija – Venecuela – Honduras – Kuba – Brazil (Maranhao) – Brazil (Rio de Jan.)	1 mjeseca misna intencija	1 mjeseca misna intencija
Poljska – Slovačka – Švedska – Brazil (Sv. Franjo) – Brazil (Sv. M. Kolbe) – Čile – Argentina	1 mjeseca misna intencija	1 Sveta misa + 5 Dolara/Eura

predavanja

PASTORALNE SMJERNICE U NAUČAVANJU PAPE FRANJE

Priredio: p. Marijan Steiner SJ

(*Predavanje održano na godišnjem susretu
HBK s redovničkim poglavarima*)

Uvod. – U nešto više od godinu dana papa Franjo u brojnim propovijedima, nagovorima, apostolskim pismima, porukama, intervjuiima, enciklici (*Lumen fidei*) i apostolskoj pobudnici (*Evangelii gaudium*) osobito se ističe kao poglavar cijele Crkve kojemu je jako stalo do snage, uvjerljivosti, raznolikosti, i uspješnosti pastorala. Radi se prije svega o naviještanju Radosne vijesti. Nedavno je poručio u dvorani Posljednje večere u Jeruzalemu da je Crkva rođena »u pokretu» i stoga je svaki vjernik pozvan ići u svijet naviještati Radosnu vijest i uskladiti s njome svoj život.

Sa stajališta nauka Pape Franje, postoji drugačiji naglasak, način govora, ali nikakva značajna promjena u stavu. On želi raspravu, ima drugačiji pristup, jer je vrlo inkruzivan. Ne želi nikoga isključiti, zna da se Crkva nalazi u poteškoćama i ne želi ih još više isticati. On hoće oporavak i spas vjernika te pokazati da je Crkva otvorena prema svijetu.

Što se tiče tema o kojima je Papa Franjo govorio tijekom prve godine pontifikata u jednoj anketi više od dviye trećine ispitanika sebi smatra najbližom temu vezanu uz siromašne (68,7%), potom slijede teme: međureligijski i ekumenski dijalog (21,9%), govor o Božjem milosrđu (16,1 %) te govor o radosti Evanđelja (15,9%).

Neki naglasci u Papinim govorima. – U homiliji na misi s kardinalima dan nakon što je izabran za

Papu, Franjo je iz liturgijskih čitanja izvukao jednu riječ: pokret. Ona se onda očituje kroz tri izraza: hoditi (Božjim putem), graditi (na zagлавnom kamenu, Kristu), ispovijedati (priznavati Isusa Krista). Ako hodamo bez križa, gradimo bez križa i ispovijedamo nekog Krista bez križa, nismo Gospodinovi učenici, svjetovni smo. Biskupi smo, svećenici, kardinali, pape, ali nismo Gospodinovi učenici.

Sveti se Otac napose zalaže za ekumensko djelovanje i na usvajanje ekumenskoga duha. Svjestan je realnosti i kaže: »Moramo koračati ujedinjeni u različitostima: nema drugoga puta da se ujedini-mo. To je Isusov put.«

Tijekom prve javne audijencije novinarima papa je Franjo rekao: »Ah, kako bih želio siromašnu Crkvu i za siromašne». Već u prvom nagovoru prije molitve Andeo Gospodnji 17. ožujka 2013. govorio je o božanskom milosrđu. Može se reći da je ključna riječ svih njegovih nagovora pouzdanje u Božje milosrđe i poziv da se sami očitujuemo kao milosrdni u svome životu i radu.

Na svetoj misi za početak papinske službe, pozvao je da po uzoru svetoga Josipa u životu čuvamo Krista, da bi čuvali druge, da bi čuvali stvoreno, da se brinemo za sve, za svaku osobu s ljubavlju, napose za djecu, starije, za slabije koji su često na periferiji našega srca. Ne smijemo se bojati dobrote i nježnosti, a prava je moć – služenje.

Zapamćene su Papine riječi svećenicima tijekom svete mise posvete ulja na Veliki četvrtak (2013.): »Budite pastiri s mirisom ovaca«, dok je isti dan popodne, prije pranja nogu nekim mладимa u zatvoru za maloljetnike, pranje nogu nazvao milovanjem Isusa koji je došao služiti i pomoći nam. Kasnije će u pobudnici *Evangelii gaudium*

upotrijebiti i jedan neobičan izraz koji treba ostvariti u praksi, a to je »revolucija nježnosti«.

Zapažen je bio dugi govor Svetoga Oca koji je izrekao (27. veljače 2014.) članovima Zbora za biskupe. Crkvi su potrebni vjerodostojni pastiri, ne gospodari Riječi, nego službenici Riječi. Istaknuo je dva obilježja skrbi o stаду: ustrajnost i svakodnevnost. To je važno danas kad se ova obilježja često povezuju s rutinom i dosadom. Biskup je onaj tko zna učiniti aktualnim sve ono što se dogodilo Isusu, koji je zajedno s Crkvom (ne sam!) svjedok Njegova uskrsnuća.

Potrebni su čuvari nauka, ali ne zato da se izmjeri koliko svijet živi daleko od istine koju on sadrži, nego kako bi se svijet zadivio ljepotom ljubavi, kako bi ga se osvojilo ponuđenom slobodom koju nam daruje Evandjele. Crkvi ne trebaju apologeti vlastitih slučajeva, niti križari vlastitih bojeva, nego ponizni sijači koji se pouzdaju u istinu, koji znaju da im je ona uvijek nanovo predana i pouzdaju se u njezinu snagu.

Papin intervju isusovačkom časopisu »La Civiltà Cattolica“. – Nas petnaestak urednika isusovačkih časopisa u Europi (među njima i Obnovljeni život) dogovorilo se na redovitom sastanku 2013. u Portugalu da p. Antonio Spadaro urednik »La Civiltà Cattolica“ organizira intervju s Papom Franjom, što je on i učinio prošloga ljeta. Intervju je izazvao veliku pozornost ne samo u Crkvi nego i izvan nje. Iz toga vrlo zanimljivog razgovora neka bude izdvojeno nešto od onoga što je Sveti Otac rekao o Crkvi i njezinu djelovanju. »Jasno vidim da je Crkvi danas najviše potrebna sposobnost liječiti rane i grijati srca vjernika, blizina, bliskost. Vidim Crkvu kao poljsku bolnicu nakon bitke. Nekorisno je pitati teškoga ranjenika ima li kolesterol ili visoki šećer! Moraju se liječiti njegove rane. Onda ćemo moći razgovarati o svemu ostalom. Liječiti rane, liječiti rane... Crkva se kadšto dala zatvoriti u male stvari, u male propise. Najvažniji je, naprotiv, prvi navještaj: 'Isus Krist te spasio!' Službenici Crkve imaju prije svega biti službenici milosrđa [...] Kako postupamo s Božjim narodom? Sanjam Crkvu kao Majku i Pastoricu. Službenici Crkve moraju biti milosrdni, brinuti se za ljude, prateći ih poput dobrog Samarijanca koji pere, čisti, podiže svoja bližnjeg. Organizacijske i strukturalne reforme

drugorazredne su, tj. dolaze poslije. Prva reforma mora biti reforma stava. Službenici Evandjele moraju biti osobe sposobne ugrijati srca ljudi, hodati s njima u noći, znati razgovarati, sići u njihovu noć, u njihovu tamu, a da se ne izgube. Božji narod želi pastire, a ne službenike ili državne svećenike. Biskupi posebno imaju biti ljudi sposobni strpljivošću podupirati Božje korake u njegovome narodu tako da nitko ne zaostane, ali i da prate stado koje ima njuh za pronalaženje novih putova.«

»Umjesto da budemo samo Crkva koja prihvata i prima držeći vrata otvorenima, nastojmo također biti Crkva koja nalazi nove putove i koja može izaći iz same sebe i poći ususret onome koji ne ide u crkvu, koji se udaljio ili je indiferentan...«

»Moramo navještati Evandjele na svim putovima, propovijedajući radosnu vijest o Kraljevstvu i liječeći, također svojim propovijedanjem, svaku vrstu bolesti i rane [...] Uvijek treba promatrati osobu. Tu ulazimo u otajstvo čovjeka. U životu Bog prati osobe, a mi ih trebamo pratiti polazeći od njihova stanja. Treba pratiti s milosrđem. Kad se to dogodi, Duh Sveti nadahnjuje svećenika da kaže ono što je najispravnije.«

»Ne možemo inzistirati samo na pitanjima povezanim s pobačajem, homoseksualnim brakom i uporabom kontracepcijskih metoda. To nije moguće. Nisam mnogo govorio o tim stvarima, i to mi se prebacivalo. Međutim, kada se o tome govorи, treba o tome govoriti u kontekstu. Govor se Crkve, uostalom, zna... no nije o tome potrebno neprestano govoriti.«

»Ni dogmatski ni moralni nauk nije u svemu jednako vrijedan. Misionarski pastoral nije obuzet neartikuliranim prenošenjem gomile doktrina koje treba uporno nametati. Navještaj misionarskoga tipa usredotočuje se na bitno, na potrebno, a upravo to najviše oduševljava i privlači, pali srca, kao učenicima u Emausu... Evanđeoska ponuda mora biti jednostavnija, dublja, koja zrači.«

»Govorim to misleći i na propovijedanje i na sadržaje našega propovijedanja. Lijepa homilija, prava homilija, ima početi s prvim navještajem, s navještajem spasenja. Nema ničega čvršćeg, dubljeg i sigurnijeg od toga navještaja. Potom valja katehizirati. Na kraju se mogu dati moralni za-

ključci... Danas se ponekad čini da preteže obrnuti poredak...«

Evangelii gaudium. – Papa se u pobudnici korišti bogastvom plodova 13. redovne opće Biskupske sinode koja je o temi »Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere“ održana u Vatikanu od 7. do 28. listopada 2012. godine. Na sinodi je sudjelovao kao kardinal Bergoglio, a pobudnici daje duboki osobni pečat, naznačujući je programatskom. Obraća se najprije Crkvi koju poziva da se otvori i »izide“ iz svojih »sigurnih“ prostora i uhodanih načina djelovanja te se stavi u službu svijeta, napose siromašnih i rubnih ljudi.

Premda i sam piše kako se »na Sinodi podsjetilo da je nova evangelizacija poziv upućen svima“, te da je njezino mjesto u prvome redu u »redovitome pastoralu“, zatim da se tiče krštenih osoba »čiji životi ne odražavaju zahtjeve krštenja“, Papa na tragu sinodalnih propozicija naglašava kako se ona »najviše sastoji u navještanju evanđelja onima koji ne poznaju Isusa Krista ili su ga uvijek odbacivali“.

Radost Evanđelja ispunja srce i cijeli život onih koji se susreću s Isusom – tim riječima započinje apostolska pobudnica ‘Evangelii Gaudium’, objavljena 26. studenog 2013., u kojoj Papa Franjo razmišlja o navještanju Evanđelja u današnjem svijetu. U središtu je pobudnice »novo evangelizacijsko razdoblje«; ono mora biti prožeta radošću (riječ se u dokumentu javlja 59 puta) kao jedinom logičnom posljedicom susreta s Kristom koji je u središtu kršćanske vjere. »Individualistička žalost« nije neosporna opasnost samo za svijet, nego »su i vjernici izloženi toj opasnosti, zasigurno i trajno. Mnogi joj podliježu i pretvaraju se u mrzovoljne, nezadovoljne osobe, bez života“. Kasnije će na jednome mjestu reći da »ima kršćana za koje se čini da imaju korizmeni stil bez uskrsnoga«.

Sveti Otac u pobudnici ističe nekoliko putova za hod Crkve sljedećih godina. Snažan je to poziv svima krštenima da obnovljenim žarom i dinamizmom drugima donose Isusovu ljubav koju osjećaju u svojem životu, kao i radost i ljepotu njegova prijateljstva. Kršćani su pozvani biti »evangelizatori s Duhom“, moleći i radeći; na njihovim usnama ima odjekivati prvi navještaj ili ‘kerygma’: Isus Krist te voli, dao je svoj život kako bi te spasio, i sada je

živ, kraj tebe, svakoga dana, da te prosvijetli, ojača, osloboди.

Ključno je u pobudnici njezino prvo poglavje (br. 19-49) u kojemu Papa Franjo programatski iznosi opći smjer kojim bi Crkva trebala ići. Naslov prvog poglavlja »Misionarska preobrazba Crkve«, potom izrazi kao što su »Crkva u izlasku«, »pastoral u obraćenju« te »misionarsko i pastoralno obraćenje«, već po sebi govore o tom usmjerenju.

Ovo poglavje Sveti Otac započinje starozavjetnim i osobito novozavjetnim »mjestima« koja upućuju na to da evanđelje i radost koju ono donosi u sebi ima logiku »izlaska«, logiku dara drugima. Riječ je o »misionarskoj radosti«. Ona »uvijek ima dinamiku izlaska i dara, izlaska iz sebe, hoda i uvijek novog sijanja, uvijek dalje«. Nadalje, »riječ ima u sebi mogućnost koju ne možemo predvidjeti«, te je »djelotvorna na svoj način i u vrlo različitim oblicima, takvima da često izmiču našim predviđanjima i kidaju naše sheme«. Crkva je u svojoj biti ‘misionarska zajednica’. »Nadam se da će sve zajednice naći načina da uspostave potrebna sredstva kako bi napredovale na putu pastoralnog i misionarskog obraćenja, koje ne može ostaviti stvari onakvima kakve jesu. Danas nam ne služi ‘puka administracija’. Ustrojimo se u svim krajevima zemlje u ‘trajno misionarsko stanje‘.«

Područja na kojima je potrebno »pastoralno i misionarsko obraćenje« Sveti je Otaca podijelio na dvije skupine: strukture i »način na koji se priopćava poruka«. »Postoje crkvene strukture koje naposljetu mogu ograničavati evangelizatorsku dinamiku; jednak tako, dobre strukture koriste kad ima života koji ih pokreće, podržava i prosuđuje. Bez novoga života i autentičnog evanđeoskog duha, bez ‘vjernosti Crkve vlastitom pozivu’, bilo koja nova struktura se kvare u kratkome vremenu«, piše Papa. Pod podnaslovom »Neodgodiva crkvena obnova« stoje i ove riječi: »Sanjam misionarsko opredjeljenje koje će biti kadro preobraziti sve, kako bi običaji, stilovi, satnice i svaka crkvena struktura postali prikladnim kanalom za evangelizaciju sadašnjega svijeta, više negoli za samoočuvanje. Reforma struktura... može se shvatiti samo ovako: učiniti da sve one postanu više misionarske, da redoviti pastoral u svim svojim instancama bude ekspanzivniji i otvoreniji, da stavi pastoralne

djelatnike u trajni stav ‘izlaska’ i tako pospješuje pozitivni odgovor sviju kojima Isus nudi svoje prijateljstvo.«

U nastavku se Papa posebno osvrće na župu, druge tipove crkvenih zajednica, biskupiju/biskupa pa i na samo papinstvo. Govori o važnosti župe, »koja nije neka prolazna struktura; upravo zato što posjeduje veliku prilagodljivost, može poprimiti vrlo različite oblike koji od pastira i zajednice zahtijevaju misijsku poučljivost i kreativnost«. Zatim kaže: »Ostale crkvene zajednice, bazične zajednice i male zajednice, pokreti i drugi oblici udruživanja predstavljaju bogatstvo Crkve koje Duh Sveti pobuđuje da evangeliziraju sve sredine i područja.« No oni su pozvani »da se rado i spremno uključe u cjelovit pastoral partikularne Crkve«. U br. 30 govori se o tome kako »svaka partikularna Crkva, kao dio Katoličke Crkve pod vodstvom biskupa, također je pozvana na misijsku preobrazbu.« U sljedećem broju (31) Sveti Otac piše: »Biskup mora uvijek promicati misijsko zajedništvo u svojoj dijecezanskoj Crkvi povodeći se za idealom prvih kršćanskih zajednica ... Pokatkad će ići naprijed da pokaže put i održi život nadu u narodu, drugi će put biti jednostavno usred svojih svojom jednostavnom i milosrdnom blizinom, a u nekim će prilikama morati ići za svojim narodom, da pomogne onima koji su zaostali i – prije svega – jer stado posjeduje vlastiti osjećaj za pronalaženje novih putova.« Biskup mora njegovati razne »oblike pastoralnoga dijaloga, sa željom da sasluša sve, a ne samo neke, koji su uvijek spremni reći ono što on želi čuti. Ali glavni cilj tih procesa sudioništva neće biti u prvom redu crkvena organizacija, već misijski san da se dopre do svih.«

Dio o »pastoralnom i misionarskom obraćenju« Papa završava riječima: »Pastoral s misionarskim ključem zahtijeva da se napusti lagodni pastoralni kriterij prema kojemu se ‘uvijek tako činilo’. Pozivam sve da budu hrabri i kreativni u toj zadaći novog promišljanja ciljeva, struktura, stila i evangelizatorskih metoda vlastitih zadaća. Određivanje ciljeva bez primjerenog zajedničkog traženja sredstava da bi ih se postiglo osuđena je na to da se pretvoriti u čisto maštanje. Potičem sve da velikodušno i hrabro primjenjuju smjernice ovoga dokumenta, bez zabrana i bez strahova. Važno je ne hodati sami, uvijek računati na braću a osobito

na vodstvo biskupa, u mudrom i realističnom pastoralnom razlučivanju.«

Dobar dio prvoga poglavlja posvećen je, pod znakovitim naslovom »Iz srca evanđelja«, »načinu na koji se priopćava evanđelje«. Papa upozorava na opasnost da se, u svijetu medija, pozornost javnosti usredotoči na pojedine aspekte koji jesu bitni dio kršćanske poruke, ali nisu središnji. U tom smislu podsjeća da, kako na dogmatskom planu tako i na moralnom, postoji »hijerarhija istina«. »Kad se usvoji pastoralni cilj i misionarski stil koji će doista stići do sviju bez iznimaka i isključivanja, navještaj se usredotočuje na bitno, na ono što je najljepše, najveće, najprivlačnije, a u isto vrijeme i najpotrebnije«. Poseže za sv. Tomom Akvinskим kako bi pokazao, kad je o moralnom nauku riječ, da je »milosrđe najveća od svih kreposti«.

»Kad je propovijedanje vjerno evanđelju, jasno dolazi do izražaja središnje mjesto nekih istina i biva jasno da kršćansko moralno propovijedanje nije stočka etika, da je više od askeze, da nije puka praktična filozofija niti je popis grijeha i zabluda. Evanđelje prije svega poziva da se odgovori Bogu koji nas ljubi i koji nas spašava, tako da ga se prepoznaje u drugima i da se izade iz samih sebe kako bi se tražilo dobro sviju.«

Zanimljiv je dio koji nosi naslov »Misijske koje se utjelovljuju u ljudskim granicama«. »Ne umanjujući vrijednost evanđeoskog idealja, potrebno [je] milosrđem i strpljivošću pratiti moguće etape rasta osoba koje se imaju izgrađivati iz dana u dan [...] Maleni korak, posred velikih ljudskih ograničenja, može biti miliji Bogu od života koji je izvana savršen u onih koji provode svoje dane ne suočavajući se s velikim poteškoćama. Do svih mora doprijeti utjeha i poticaj spasenjske Božje ljubavi, koja na otajstveni način djeluje u svakoj osobi, onkraj njezinih mana i padova.«

»Majka otvorenog srca« – tako glasi posljednji naslov prvog poglavlja, a tekst započinje riječima: »Crkva ‘u izlasku’ jest Crkva otvorenih vrata.« Nekoliko važnih naglasaka nosi taj kratki tekst. »Jedan od konkretnih znakova te otvorenosti jest da posvuda budu otvorena vrata crkava. Tako da se, ako netko želi slijediti poticaj Duha te se približi tražeći Boga, ne susretne s hladnoćom zatvorenih

vrata«. Međutim, »ni vrata sakramenata ne bi se trebala zatvarati zbog bilo kakvog razloga«.

Posebno to vrijedi za sakrament krštenja. No ni euharistija, »premda predstavlja puninu sakramentalnog života, nije nagrada za savršene nego velikodušni lijek i hrana za slabe [...] Često se ponašamo kao kontrolori milosti, a ne kako oni koji olakšavaju. No Crkva nije carina, ona je očinski dom u kojemu ima mjesta za svakoga s njegovim teškim životom«.

Crkva treba biti otvorena svima. »No kome treba dati prednost? Ne toliko prijateljima i bogatim susjedima, nego nadasve siromasima i nemoćnim, onima koji su često prezirani i zaboravljeni, ‘onima koji ti nemaju čime uzvratiti’ [...] Valja reći bez izokretanja riječi da postoji nerazdvojna veza između naše vjere i siromaha.«

Pri kraju ovog prvog (najvažnijeg) poglavlja nalaze se i riječi koje su odzvonile u javnosti: »Draža mi je Crkva koja je doživjela nezgodu, koja je ranjena i prljava zato što je izašla na ulice, nego Crkva koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije hvatanja za vlastite sigurnosti. Ne želim Crkvu koja je zabrinuta za to da bude središte a naposljetku biva zatvorena u klupko opsesija i procedura. Ako nam nešto treba unositi sveti nemir i brinuti našu savjest, onda je to činjenica da mnoga naša braća žive bez snage, svjetla i utjehe prijateljstva s Isusom Kristom, bez zajednice vjere koja ih prihvaca, bez obzora smisla i života. Više od straha od pogreške nadam se da nas pokreće strah od toga da se zatvorimo u strukture koje nam daju lažnu zaštitu, u norme koje nas pretvaraju u neumoljive suce, u navike u kojima se osjećamo mirni, dok je vani gladno mnoštvo...«

Druga je točka pobudnice obnova u kreativnosti i odvažnosti, počevši od nove prvočne svježine Evanđelja. Potrebno je pastoralno i misionarsko obraćanje, koje ne može ostaviti stvari onakvima kakve jesu... Valja povećati odgovornost laikâ, te proširiti prostor za veću nazočnost ženâ u Crkvi, i posebno na mjestima na kojima se donose važne odluke.

Treće, potrebna je otvorena, gostoljubiva i milosrdna Crkva. Crkva je mjesto milosrđa, a ne osude. Često se ponašamo kao nadzornici milosti, a ne kao oni koji ju podupiru. Navještaj evanđelja

treba imati pozitivna obilježja: blizinu, poštovanje, sućut, strpljenje za napor na putu dozrijevanja. Propovijedi imaju biti pozitivne kako ljude ne bi ostavile »zarobljene negativnošću«, nego im uvijek pružaju nadu, riječima koje pale žar u srcima.

Četvrta je točka dijalog i susret s drugim kršćanicima (ekumenizam je neizostavni put evangelizacije), s drugim religijama (što je uvjet potreban za mir u svijetu), kao i s nevjernicima. Taj dijalog valja voditi u jasnom i radosnom identitetu koji ne potamnjuje evangelizaciju.

I na kraju, peto poglavlje: Neka Crkva bude proročki glas, sposoban odvažno govoriti i protiv struje.

Zaključak. – Kod Svetog Oca jasno se nazire određeni crkveni i pastoralni put, čija je okosnica ključna riječ: milosrđe. Franjina Crkva želi biti prepoznatljiva kao kuća milosrđa, koja u dijalogu između slabosti ljudi i Božje strpljivosti pomaže pronaći radosnu vijest velike kršćanske nade. Sveti Otac neumorno preporučuje evangelizaciju svima (počevši od biskupa i svećenika), koji su pozvani prihvatići i služiti, osokoljeni da se ne boje ići prema granicama i periferijama života, tamo gdje su siromašni, marginalizirani, posljednji. Siromašna Crkva za siromašne Papina je misao vodilja koja usmjerava i određuje u evanđeoskom smislu opredjeljenje za siromaštvo i služenje siromašnima, nastavljajući u tome divnu povijest ljubavi Crkve koja je kroz stoljeća uvijek bila sredstvom oslobođenja, uključivanja i promicanja siromašnih u perspektivi Kristove slobode i ljubavi. Time ona ne pruža samo konkretnu, stalnu i velikodušnu solidarnost, već preuzima djelatnu brigu također oko potvrđivanja dostojanstva osobe, postizanja pravde, izgradnja civilizacije koja se s punim pravom može nazvati humanom.

A kao najčešće riječi pape Franje koje se odnose na pastoral mogli bismo istaknuti sljedeće: briga za siromašne, biti na granicama, radosno naviještanje, misionarska Crkve, milosrđe s nježnošću, otvorenost, prihvatanje, izlazak. Jednom riječju: pokret i dinamizam.

Sveti Otac daje vrlo važne poticaje, naznačuje putove, korigira stavove i hrabro označuje moguće prepreke na putu Crkve prema njenoj preobrazbi i evangelizacijskoj službi u današnje vrijeme.

INFORMACIJE I NAJAVE

30. kolovoza 2014.

- prvi zavjeti naših novaka.

30. rujna 2014.

- Dan Provincije koji će se obilježiti na Cresu na temu fra Bonaventura Soldatić. Predavanje će održati dr. sc. fra Đuro Hontić.

4. listopada 2014.

- svečani zavjeti dvojice naših klerika, fra Josipa Ivanovića i fra Milana Gele.

Od 6. do 10. listopada 2014.

- jesenski susret provincijala CEC-a u Hrvatskoj.

Od 12. do 17. listopada 2014.

- treći turnus duhovnih vježbi. Zbog premješta-ja neka braća nisu bila u mogućnosti sudjelovati na godišnjim duhovnim vježbama radi čega smo priredili još jedan turnus. Mjesto i voditelj biti će određeni naknadno, nakon što saznamo broj su-

dionika. Molimo zainteresirane da se što prije jave fra Nikoli Šanteku, tajniku Provincije.

Trajna formacija koja obvezuje braću sa svečanim zavjetima unatrag deset godina ređenja, a ostalima se toplo preporuča, ove godine održat će se zajedno sa Slovencima **od 26. (navečer) do 30. listopada 2014. (s ručkom)** u Piranu. Samostani će o tome dobiti pismeni poziv.

Od 6. do 12. studenoga 2014.

- godišnji susret CEFID-a kojemu je domaćin naša Provincija. U okviru istoga organizirat ćemo Međunarodni simpozij na temu Sekte i kultovi u Pastoralnom institutu Zagrebačke nadbiskupije.

Ovih je dana **fra Đuro Vuradin imenovan studentskim duhovnikom** na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. Od srca mu čestitamo i molimo da mu Gospodin udjeli mnogo snage i strpljivosti u obavljanju ove odgovorne službe.

napisano – objavljen

Dr. sc. Ivan KARLIĆ i Tomislav SMILJANIĆ: »*Neki naglasci odnosa između Crkve i politike u svjetlu koncilske i postkoncilske teološke misli kao kritika i korektiv*“ u Novoj prisutnosti 12 (2014) 1, str. 23-36.

O. Ives IVONIDES: Taj divni čovjek Isus (četvrto izdanje), Veritas, Zagreb, 2014.

O. Nikola Mate ROŠČIĆ, *Dijaloška otvorenost nadbiskupa dr. Frane Franića u duhu Vatikanskog*

sabora, u zbornom djelu *U službi Crkve i Naroda – Zbornik o životu i radu nadbiskupa Frane Franića, Crkva u svijetu*, Split, 2014., str. 181–201

O. Špiro MARASOVIĆ: Duhovni zov, Veritas, Zagreb, 2014. (izbor autorovih priloga objavljivanih u Veritasu, izdan kao knjiga prigodom obilježavanja prve godišnjice smrti)

